

Bank Polski

**Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie
finansowe PKO Banku Polskiego S.A.
za okres sześciu miesięcy zakończony
30 czerwca 2023 roku**

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN			w mln EUR		
	01.01-30.06.2023	01.01-30.06.2022	Zmiana % (A-B)/B	01.01-30.06.2023	01.01-30.06.2022	Zmiana % (D-E)/E
	A	B	C	D	E	F
Wynik z tytułu odsetek	8 043	6 207	29,6%	1 744	1 337	30,4%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 879	1 888	(0,5%)	407	407	-
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(505)	(469)	7,7%	(109)	(101)	7,9%
Koszty działania	(3 259)	(3 749)	(13,1%)	(706)	(808)	(12,6%)
Zysk brutto	2 815	2 594	8,5%	610	559	9,1%
Zysk netto	1 948	1 782	9,3%	422	384	9,9%
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,56	1,43	9,1%	0,34	0,31	9,7%
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,56	1,43	9,1%	0,34	0,31	9,7%
Dochody całkowite netto	5 137	(4 422)	(216,2%)	1 114	(952)	(217,0%)
Przepływy pieniężne netto	(3 866)	6 681	(157,9%)	(838)	1 439	(158,2%)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN			w mln EUR		
	30.06.2023	31.12.2022	Zmiana % (A-B)/B	30.06.2023	31.12.2022	Zmiana % (D-E)/E
	A	B	C	D	E	F
Suma aktywów	435 986	405 168	7,7%	97 968	86 392	13,4%
Kapitał własny ogółem	39 221	34 084	15,1%	8 813	7 268	21,3%
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	-	281	267	5,2%
Liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	31,38	27,27	15,1%	7,05	5,81	21,3%
Rozwodniona liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	31,38	27,27	15,1%	7,05	5,81	21,3%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	21,30	18,86	12,9%	21,30	18,86	12,9%
Kapitał Tier 1	37 361	34 811	7,3%	8 395	7 423	13,1%
Kapitał Tier 2	2 352	2 584	(9,0%)	529	551	(4,0%)

WYBRANE POZYCJE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PRZELICZONO NA EUR WEDŁUG NASTĘPUJĄCYCH KURSÓW	01.01-30.06.2023	01.01-30.06.2022
średnia kursów NBP na koniec miesięcznych okresów (pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych)	4,6130	4,6427
	30.06.2023	31.12.2022
kurs średni NBP na dzień (pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej)	4,4503	4,6899

SPIS TREŚCI	
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	4
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	5
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ...	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	11
1. DZIAŁALNOŚĆ BANKU.....	11
2. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	14
3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU.....	14
4. ZATWIERDZENIE SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	15
5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU.....	15
6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI.....	15
7. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI	16
8. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2023 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAM I A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	17
9. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH	18
NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	20
10. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK.....	20
11. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT.....	22
12. WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH	25
13. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	25
14. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	26
15. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	28
16. KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH	29
17. KOSZTY DZIAŁANIA.....	32
18. PODATEK DOCHODOWY.....	33
NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ – INSTRUMENTY FINANSOWE	34
19. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	34
20. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	34
21. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE	34
22. PAPIERY WARTOŚCIOWE	36
23. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	37
24. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	40
25. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	40
26. OTRZYMANE FINANSOWANIE.....	41
POZOSTAŁE NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	43
27. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE	43
28. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	44
29. INNE AKTYWA	45
30. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	46
31. REZERWY	47
32. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE	49
33. SPRAWY SPORNE.....	51
34. AKCJONARIAT BANKU.....	56
WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	57
35. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ.....	57
36. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W JEDNOSTKOWYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ.....	60
ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU.....	62
37. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU	62
38. RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE.....	63
39. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA OSÓB PRYWATNYCH	70
40. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ, WALUTOWYM I PŁYNNOŚCI.....	72
ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM BANKU	73
41. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	73
42. DYWIDENDY I PODZIAŁ ZYSKU	75
POZOSTAŁE NOTY	76
43. TRANSAKCJE ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	76
44. ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO	79
45. WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA PKO BANK POLSKI S.A.	80
46. REFORMA WSKAŹNIKÓW STÓP PROCENTOWYCH	80
47. ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE	84

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Wynik z tytułu odsetek		4 123	8 043	3 329	6 207
Przychody z tytułu odsetek i przychody o charakterze zbliżonym do odsetek	10	7 241	14 016	4 859	8 252
w tym obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		7 097	13 725	4 724	8 005
Koszty z tytułu odsetek	10	(3 118)	(5 973)	(1 530)	(2 045)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		948	1 879	957	1 888
Przychody z tytułu prowizji i opłat	11	1 349	2 656	1 335	2 578
Koszty z tytułu prowizji i opłat	11	(401)	(777)	(378)	(690)
Wynik pozostały		594	675	415	478
Przychody z tytułu dywidend		599	631	465	465
Wynik na operacjach finansowych	12	(7)	6	112	185
Wynik z pozycji wymiany		(21)	24	(111)	(127)
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych		9	23	(24)	(17)
w tym wycenianych wg zamortyzowanego kosztu		4	8	3	7
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	13	14	(9)	(27)	(28)
Wynik na działalności biznesowej		5 665	10 597	4 701	8 573
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	14	(219)	(480)	(171)	(404)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	15	(12)	(25)	(10)	(65)
Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	16	(2 474)	(3 441)	(1 176)	(1 176)
Koszty działania	17	(1 517)	(3 259)	(2 149)	(3 749)
w tym wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych		(44)	(394)	(899)	(1 345)
Podatek od niektórych instytucji finansowych		(295)	(577)	(299)	(585)
Zysk brutto		1 148	2 815	896	2 594
Podatek dochodowy	18	(456)	(867)	(426)	(812)
Zysk netto		692	1 948	470	1 782
Zysk na jedną akcję					
- podstawowy z zysku za okres (PLN)		0,55	1,56	0,38	1,43
- rozwodniony z zysku za okres (PLN)*		0,55	1,56	0,38	1,43
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)*		1 250	1 250	1 250	1 250

* Zarówno w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku jak i w analogicznym okresie 2022 roku nie występowały instrumenty rozładniające zysk przypadający na jedną akcję. W związku z powyższym wartość rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję pokrywa się z wartością podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Zysk netto		692	1 948	470	1 782
Inne dochody całkowite		1 252	3 189	(3 023)	(6 204)
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		1 252	3 189	(3 023)	(6 204)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, netto		908	2 082	(1 808)	(3 660)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, brutto	21	1 120	2 570	(2 233)	(4 519)
Podatek odroczony	18	(212)	(488)	425	859
Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, netto		345	1 108	(1 215)	(2 544)
Aktualizacja wartości godziwej, brutto		430	1 383	(1 528)	(3 166)
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat (z tytułu zbycia)		(5)	(15)	27	24
Podatek odroczony	18	(80)	(260)	286	598
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1)	(1)	-	-
Dochody całkowite netto		1 944	5 137	(2 553)	(4 422)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	30.06.2023	31.12.2022
AKTYWA		435 986	405 168
Kasa, środki w Banku Centralnym	19	13 767	15 719
Należności od banków	20	18 245	19 442
Pochodne instrumenty zabezpieczające	21	727	217
Pozostałe instrumenty pochodne	21	10 951	13 745
Papiery wartościowe	22	158 464	130 986
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży		5 143	7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	23	212 730	208 918
Rzeczowe aktywa trwałe	27	2 510	2 505
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		11	10
Wartości niematerialne	27	3 095	2 933
Inwestycje w jednostki zależne	28	3 560	3 560
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	28	275	275
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		18	47
- Banku		-	-
- jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej		18	47
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		4 093	4 694
Inne aktywa	29	2 397	2 110

		30.06.2023	31.12.2022
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		435 986	405 168
Zobowiązania		396 765	371 084
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		42	9
Zobowiązania wobec banków	24	2 956	2 928
Pochodne instrumenty zabezpieczające	21	4 290	6 727
Pozostałe instrumenty pochodne	21	11 177	14 002
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu		100	-
Zobowiązania wobec klientów	25	361 710	334 856
Otrzymane kredyty i pożyczki	26	722	726
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	26	3 402	-
Zobowiązania podporządkowane	26	2 777	2 781
Pozostałe zobowiązania	30	6 533	6 480
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		414	527
- Banku		414	379
- jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej		-	148
Rezerwy	31	2 642	2 048
KAPITAŁ WŁASNY		39 221	34 084
Kapitał zakładowy		1 250	1 250
Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite		26 586	21 768
Niepodzielony wynik finansowy		9 437	7 808
Wynik roku bieżącego		1 948	3 258

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Skumulowane inne dochody całkowite	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite			
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe					
Wartość na początek okresu	1 250	22 468	1 070	6 746	(8 516)	21 768	7 808	3 258	34 084
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	3 258	(3 258)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym dywidendy zaliczkowej	-	-	-	1 629	-	1 629	(1 629)	-	-
Dochody całkowite	-	-	-	-	3 189	3 189	-	1 948	5 137
Wartość na koniec okresu	1 250	22 468	1 070	8 375	(5 327)	26 586	9 437	1 948	39 221

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Skumulowane inne dochody całkowite	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite			
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe					
Wartość na początek okresu	1 250	22 468	1 070	6 746	(5 557)	24 727	5 500	4 596	36 073
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	4 596	(4 596)	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(2 287)	-	(2 287)
Dochody całkowite	-	-	-	-	(6 204)	(6 204)	-	1 782	(4 422)
Wartość na koniec okresu	1 250	22 468	1 070	6 746	(11 761)	18 523	7 809	1 782	29 364

Skumulowane inne dochody całkowite					
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
Wartość na początek okresu	(3 469)	(5 028)	(19)	-	(8 516)
Dochody całkowite	1 108	2 082	-	(1)	3 189
Wartość na koniec okresu	(2 361)	(2 946)	(19)	(1)	(5 327)

Skumulowane inne dochody całkowite				
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem
Wartość na początek okresu	(1 842)	(3 702)	(13)	(5 557)
Dochody całkowite	(2 544)	(3 660)	-	(6 204)
Wartość na koniec okresu	(4 386)	(7 362)	(13)	(11 761)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	01.01- 30.06.2023	01.01- 30.06.2022
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk brutto	2 815	2 594
Zapłacony podatek dochodowy	(978)	(605)
Korekty razem:	10 741	(3)
Amortyzacja	468	442
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(9)	(3)
Odsetki i dywidendy otrzymane	(3 264)	(1 831)
Odsetki zapłacone	146	127
Zmiana stanu:		
należności od banków	(728)	(1 757)
pochodnych instrumentów zabezpieczających	(2 947)	4 345
pozostałych instrumentów pochodnych	(31)	(440)
papierów wartościowych	(3 731)	(1 885)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(4 177)	(3 522)
transakcji z przyrzeczeniem sprzedaży	(5 136)	(40)
aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	7
innych aktywów	(273)	(54)
skumulowanych odpisów na oczekiwane straty kredytowe	226	281
skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw	725	259
zobowiązań wobec Banku Centralnego	32	1
zobowiązań wobec banków	28	1 347
zobowiązań wobec klientów	26 854	4 209
transakcji z przyrzeczeniem odkupu	100	-
otrzymanych kredytów i pożyczek	(4)	451
zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych	(129)	-
zobowiązań podporządkowanych	(4)	34
pozostałych zobowiązań	182	2 507
Inne korekty	2 413	(4 481)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	12 578	1 986

	01.01- 30.06.2023	01.01- 30.06.2022
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy z działalności inwestycyjnej	293 924	48 984
Wykup papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	288 096	44 562
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	2 085	702
Wykup papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	2 464	2 582
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	908	604
Zbycie wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów do zbycia	22	10
Inne wpływy inwestycyjne, w tym dywidendy	349	524
Wydatki z działalności inwestycyjnej	(313 626)	(44 041)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(307 588)	(43 655)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(5 427)	(117)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(611)	(269)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(19 702)	4 943

	01.01- 30.06.2023	01.01- 30.06.2022
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 531	-
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	(128)	(121)
Splata odsetek od zobowiązań długoterminowych	(146)	(127)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	3 257	(248)
Przepływy pieniężne netto	(3 867)	6 681
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(149)	91
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	29 611	19 129
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	25 744	25 810

INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

1. DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (**PKO BANK POLSKI S.A.** albo **BANK**) został utworzony dekretem podpisanym 7 lutego 1919 roku przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, Premiera Ignacego Paderewskiego oraz Ministra poczt i telegrafów i jednocześnie pierwszego prezesa Huberta Lindego jako Poczta Kasa Oszczędnościowa. W 1950 roku Bank rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 stycznia 2000 roku przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna.

12 kwietnia 2000 roku zarejestrowano Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną i wpisano do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawa, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy. Obecnie właściwym sądem jest Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Bank został zarejestrowany pod numerem KRS 000026438 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 016298263.

Państwo rejestracji	Polska
Siedziba jednostki	Warszawa
Adres zarejestrowanego biura jednostki	ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa

Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

PKO Bank Polski S.A. jako jednostka dominująca jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Bank może posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Bank prowadzi działalność operacyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w formie Oddziału w Republice Federalnej Niemiec (Oddział w Niemczech), Republice Czeskiej (Oddział w Czechach) i Republice Słowackiej (Oddział w Słowacji).

PKO BANK POLSKI S.A. – jednostka dominująca

W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. wchodzi następujące jednostki zależne:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE BEZPOŚREDNIO	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE	
				2023-06-30	2022-12-31
1	PKO Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	działalność bankowa	100	100
2	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Warszawa	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	100	100
3	PKO Leasing S.A.	Łódź	działalność leasingowa i udzielanie pożyczek	100	100
4	PKO BP BANKOWY PTE S.A.	Warszawa	zarządzanie funduszami emerytalnymi	100	100
5	PKO BP Finat sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa, w tym usługi agenta transferowego oraz outsourcing specjalistów IT	100	100
6	PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Warszawa	ubezpieczenia na życie	100	100
7	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Warszawa	pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe	100	100
8	PKO Finance AB	Sollentuna, Szwecja	usługi finansowe	100	100
9	KREDOBANK S.A.	Lwów, Ukraina	działalność bankowa	100	100
10	Merkury - fiz an ¹	Warszawa	lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu	100	100
11	NEPTUN - fizan ¹	Warszawa		100	100
12	PKO VC - fizan ¹	Warszawa		100	100

¹ PKO Bank Polski S.A. posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu; w pozycji udział w kapitale prezentowany jest procent posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu.

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE POŚREDNIO	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE *	
				2023-06-30	2022-12-31
GRUPA PKO Leasing S.A.					
1	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	Warszawa	działalność agencyjna w zakresie zawierania umów ubezpieczenia	100	100
	1.1 PKO Leasing Finanse sp. z o.o.	Warszawa	sprzedaż przedmiotów poleasingowych	100	100
2	PKO Leasing Sverige AB	Sztokholm, Szwecja	działalność leasingowa	100	100
3	Prime Car Management S.A.	Gdańsk	działalność leasingowa oraz usługi zarządzania flotą	100	100
	3.1 Futura Leasing S.A.	Gdańsk	działalność leasingowa oraz sprzedaż przedmiotów poleasingowych	100	100
	3.2 Masterlease sp. z o.o.	Gdańsk	działalność leasingowa	100	100
	3.3 MasterRent24 sp. z o.o.	Gdańsk	wynajem krótkoterminowy pojazdów	100	100
4	PKO Faktoring S.A.	Warszawa	działalność faktoringowa	100	100
5	Polish Lease Prime 1 DAC ¹	Dublin, Irlandia	spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych	-	-
GRUPA PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.					
6	Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa	100	100
GRUPA KREDOBANK S.A.					
7	„KREDOLEASING” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	działalność leasingowa	100	100
Mercury - fiz an					
8	„Zarząd Majątkiem Górczewska” sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie nieruchomościami	100	100
9	Molina sp. z o.o.	Warszawa	komplementariusz w spółkach komandytowo-akcyjnych funduszu	100	100
10	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	Warszawa		100	100
11	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. w likwidacji	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami	100	100
12	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A. w likwidacji	Warszawa		100	100
13	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A. w likwidacji	Warszawa		100	100
NEPTUN - fiz an					
14	Qualia sp. z o.o.	Warszawa	obsługa posprzedażowa produktów deweloperskich	100	100
15	Sarnia Dolina sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100	100
16	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.	Warszawa	działalność usługowa	100	100
	16.1 „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością ²	Kijów, Ukraina	działalność windykacyjna	99,90	99,90
	16.2 Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. ³	Kijów, Ukraina	usługi finansowe	95,4676	95,4676
	16.2.1 Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	działalność usługowa	100	100
17	„Sopot Zdrój” sp. z o.o.	Sopot	zarządzanie nieruchomością	72,9769	72,9769

* udział podmiotu bezpośrednio dominującego w kapitale jednostki

- ¹⁾ PKO Leasing S.A., zgodnie z MSSF 10, sprawuje kontrolę nad spółką, mimo że nie posiada w spółce zaangażowania kapitałowego.
- ²⁾ Drugim udziałowcem spółki jest Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.
- ³⁾ Drugim udziałowcem spółki jest „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością.

Grupa Kapitałowa posiada następujące jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE*	
				2023-06-30	2022-12-31
Wspólne przedsięwzięcia PKO Banku Polskiego S.A.					
1	Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	Warszawa	usługi chmury obliczeniowej	50	50
2	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	Warszawa	działalność wspomagająca usługi finansowe, w tym obsługa transakcji dokonywanych przy użyciu instrumentów płatniczych	34	34
1	EVO Payments International s.r.o.	Praga, Czechy	działalność wspomagająca usługi finansowe	100	100
Wspólne przedsięwzięcie NEPTUN - fizan					
2	„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	Poznań	zarządzanie nieruchomością	41,45	41,45
Wspólne przedsięwzięcie PKO VC - fizan					
3	BSafer sp. z o.o.	Stalowa Wola	zarządzanie zgodami marketingowymi	35,06	35,06
Jednostki stowarzyszone PKO Banku Polskiego S.A.					
1	Bank Poczty S.A.	Bydgoszcz	działalność bankowa	25,0001	25,0001
2	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.	Poznań	poręczenia	33,33	33,33
3	System Ochrony Banków Komercyjnych S.A.	Warszawa	jednostka zarządzająca systemem ochrony, o której mowa w art. 130e prawa bankowego	21,11	21,11

*udział podmiotu sprawującego współkontrolę/mającego znaczący wpływ/bezpośrednio dominującego w kapitale jednostki.

2. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku w strukturze Grupy Kapitałowej nie nastąpiły istotne zmiany. W styczniu 2023 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane postawienie w stan likwidacji spółek Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. w likwidacji i Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A. w likwidacji.

„KREDOLEASING” sp. z o.o. rozpoczął działalność leasingową. Spółka podjęła czynności operacyjne w ograniczonym zakresie ze względu na sytuację wojenną w Ukrainie.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU

Skład Rady Nadzorczej Banku na 30 czerwca 2023 roku:

- Robert Pietryszyn - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Wojciech Jasiński - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Dominik Kaczmarski - Sekretarz Rady Nadzorczej
- Mariusz Andrzejewski - Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Kisielewicz - Członek Rady Nadzorczej
- Rafał Kos - Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Kuczur - Członek Rady Nadzorczej
- Maciej Łopiński - Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Michalski - Członek Rady Nadzorczej
- Bogdan Szafranski - Członek Rady Nadzorczej
- Agnieszka Winnik-Kalemba - Członek Rady Nadzorczej.

Z dniem 24 marca 2023 roku Pan Maciej Łopiński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku, pozostając członkiem Rady Nadzorczej Banku. Minister Aktywów Państwowych działając jako Uprawniony Akcjonariusz w rozumieniu § 11 ust. 2 Statutu Banku, mając na uwadze § 35 ust. 1 Statutu Banku, zgodnie z § 12 ust. 1 Statutu Banku wyznaczył z dniem 24 marca 2023 roku Pana Roberta Pietryszyna do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku.

Skład Zarządu Banku na 30 czerwca 2023 roku:

- Dariusz Szwed - Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu
- Maciej Brzozowski - Wiceprezes Zarządu
- Marcin Eckert - Wiceprezes Zarządu
- Paweł Gruza - Wiceprezes Zarządu
- Wojciech Iwanicki - Wiceprezes Zarządu
- Andrzej Kopyrski - Wiceprezes Zarządu
- Artur Kurcweil - Wiceprezes Zarządu
- Piotr Mazur - Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza Banku zdecydowała o powołaniu z dniem 14 kwietnia 2023 roku w skład Zarządu Banku Pana Dariusza Szweda na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku, na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku, która rozpoczęła się z dniem 3 lipca 2020 roku i jednocześnie powołała Pana Dariusza Szweda na stanowisko Prezesa Zarządu Banku pod warunkiem wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz z dniem wydania tejże zgody. Do czasu wydania zgody Komisji Nadzoru Finansowego Rada Nadzorcza powierzyła Panu Dariuszowi Szwedowi kierowanie pracami Zarządu.

Z dniem 13 kwietnia 2023 roku Pan Mieczysław Król złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza Banku odwołała Pana Maksa Kraczkowskiego z Zarządu Banku z dniem 13 kwietnia 2023 roku.

6 kwietnia 2023 roku Pan Paweł Gruza zrezygnował ze skutkiem na koniec dnia 12 kwietnia 2023 roku z kierowania pracami Zarządu Banku oraz z ubiegania się o pełnienie funkcji Prezesa Zarządu Banku. Jednocześnie Pan Paweł Gruza nie zrezygnował z uczestnictwa w składzie Zarządu Banku ani z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku.

4. ZATWIERDZENIE SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe PKO Banku Polskiego S.A. (**SPRAWOZDANIE FINANSOWE**), poddane przeglądowi Komitetu Audytu Rady Nadzorczej oraz przeglądowi Rady Nadzorczej 23 sierpnia 2023 roku, zostało przyjęte do publikacji przez Zarząd Banku 23 sierpnia 2023 roku.

5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd oświadcza, że, wedle jego najlepszej wiedzy, sprawozdanie finansowe Banku i dane porównawcze zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz jego wynik finansowy.

6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską (UE) według stanu na 30 czerwca 2023 roku, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Bank sporządził sprawozdanie finansowe zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonego przez Unię Europejską.

Prezentowane sprawozdanie finansowe za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 roku nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku sporządzonym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Sprawozdanie finansowe PKO Banku Polskiego S.A. obejmuje okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 roku oraz zawiera dane porównawcze

- za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2022 roku w zakresie rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych,
- na 31 grudnia 2022 roku w zakresie sprawozdania z sytuacji finansowej.

Dane finansowe prezentowane są w milionach złotych polskich (PLN), chyba że wskazano inaczej.

Do sporządzenia sprawozdania finansowego Bank zastosował zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe spójne z zasadami obowiązującymi w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2022 roku z zastrzeżeniem zmian opisanych w nocie [„ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2023 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM”](#). Dodatkowo Bank uwzględnił zasadę ujmowania obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego na podstawie możliwie najlepszego szacunku średniej ważonej rocznej stawki podatku dochodowego, jakiej Bank oczekuje w pełnym roku obrotowym (patrz nota [„Podatek dochodowy”](#)).

7. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty zaakceptowania przez Zarząd do publikacji, czyli od 23 sierpnia 2023 roku. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Bank w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

Zarząd Banku rozważył wpływ: obecnej sytuacji na Ukrainie, ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych oraz wakacji kredytowych wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom i ocenił, że czynniki te nie powodują istotnej niepewności w zakresie zdolności Banku do kontynuacji działalności.

Ujawnienia dotyczące: sytuacji w Ukrainie zaprezentowane zostały w nocie [„Wpływ sytuacji geopolitycznej w Ukrainie na PKO Bank Polski S.A.”](#), ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych w notach [„Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych”](#) oraz wakacji kredytowych w nocie [„Kredyty i pożyczki udzielone klientom”](#).

8. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2023 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Bank, w celu lepszego odzwierciedlenia swej działalności i zapewnienia porównywalności z sektorem bankowym, poczynwszy od sprawozdań finansowych za rok 2022 dokonał następujących zmian:

- w części przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej pozycję „odsetki i dywidendy” podzielono na „odsetki i dywidendy otrzymane” oraz „odsetki zapłacone” (1).
- w części przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej odrębnie zaprezentowano wykupy papierów wartościowych i odsetki otrzymane od papierów wartościowych (2).

PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH - WYBRANE DANE	01.01-30.06.2022 przed przekształceniem	(1)	(2)	01.01-30.06.2022 przekształcone
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Odsetki i dywidendy (stara pozycja)	(1 704)	1 704	-	-
Odsetki i dywidendy otrzymane (nowa pozycja)	-	(1 831)	-	(1 831)
Odsetki zapłacone (nowa pozycja)	-	127	-	127
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Wykup i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (stara pozycja)	45 264	-	(45 264)	-
Wykup i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (stara pozycja)	3 186	-	(3 186)	-
Wykup papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (nowa pozycja)	-	-	44 562	44 562
Wykup papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (nowa pozycja)	-	-	2 582	2 582
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (nowa pozycja)	-	-	702	702
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (nowa pozycja)	-	-	604	604

9. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH

- STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2023 ROKU

STANDARDY I INTERPRETACJE*	OPIS ZMIAN I WPŁYWU
MSSF 17 UMOWY UBEZPIECZENIOWE (1.01.2023/ 19.11. 2021) ORAZ ZMIANY DO MSSF 17 (1.01.2023/ 8.09.2022)	MSSF 17 zastąpił dotychczasowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 4 „Umowy ubezpieczeniowe”, umożliwiającą ujmowanie umów ubezpieczeniowych według zasad rachunkowości obowiązujących w krajowych standardach. Celem nowego standardu było wprowadzenie nowych, jednolitych zasad wyceny umów ubezpieczenia oraz reasekuracji, zapewniających większą porównywalność sprawozdań pomiędzy podmiotami oferującymi produkty ubezpieczeniowe, a także dostarczenie szeregu nowych ujawnień na użytek odbiorców sprawozdań finansowych. Nowy standard nie ma wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku.
ZMIANY DO MSR 1 „PREZENTACJA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH” ORAZ MSR 8 „ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI, ZMIANY WARTOŚCI SZACUNKOWYCH I KORYGOWANIE BŁĘDÓW” (1.01.2023/2.03.2022))	Zmiany do MSR 1 zawierają wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności w zakresie ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Zamiast znaczących zasad rachunkowości zmiany wprowadzają wymóg ujawniania istotnych informacji o polityce rachunkowości, wraz z wyjaśnieniami i przykładami w jaki sposób jednostka może zidentyfikować istotne informacje dotyczące zasad rachunkowości. Zmiany do MSR 8 wprowadzają nową definicję szacunków księgowych. Zgodnie z nową definicją szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny. Wprowadzenie definicji szacunków księgowych oraz innych poprawek do MSR 8 ma na celu pomóc jednostkom odróżnić zmiany zasad rachunkowości od zmian w szacunkach księgowych. Zmiany te będą miały wpływ na zakres informacji prezentowanych w rocznych sprawozdaniach finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej za rok 2023.
ZMIANY DO MSR 12 „PODATEK DOCHODOWY” (1.01.2023/11.08.2022)	Zmiany do MSR 12 wprowadzają wymóg ujęcia w sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań z tytułu różnic przejściowych także w przypadku transakcji innych niż połączenia jednostek gospodarczych, które w momencie początkowego ujęcia generują dodatnie i ujemne różnice przejściowe o identycznej wartości. Zmiana ma charakter prezentacyjny.

* W nawiasie data wejścia w życie w UE /data zatwierdzenia przez UE

• **NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE I NIE SĄ ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

STANDARDY I INTERPRETACJE*	OPIS ZMIAN I WPŁYWU
ZMIANY DO MSR 1 – KLASYFIKACJA ZOBOWIĄZAŃ (1.01.2024/ BRAK DANYCH)	<p>Zmiany dotyczą klasyfikacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do krótkoterminowych lub długoterminowych. Doprecyzowują one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna uwzględniać na datę klasyfikacji istnienie prolongaty zobowiązania bez względu na intencję podmiotu do skorzystania z niej na okres dłuższy niż 12 miesięcy oraz powinna uwzględniać spełnienie na dzień przeprowadzenia oceny warunków takiej prolongaty, jeżeli jest ona warunkowa.</p> <p>Zmiana będzie mieć charakter prezentacyjny.</p>
ZMIANY DO MSSF 16 „LEASING” (1.01.2024/ BRAK DANYCH)	<p>Zmiany objaśniają, w jaki sposób sprzedawca-leasingobiorca powinien wyceniać transakcje sprzedaży i leasingu zwrotnego, które spełniają wymogi MSSF 15 dotyczące ujęcia składnika aktywów jako sprzedaż. W szczególności wycena zobowiązania leasingowego nie powinna uwzględniać zysków i strat związanych z zachowanym prawem do użytkowania. Sprzedający-leasingodawca nadal może ujmować w wyniku finansowym zyski i straty związane z częściowym albo całkowitym wypowiedzeniem leasingu. Do zmian obowiązywać będzie podejście retrospektywne.</p> <p>Bank jest w trakcie szacowania wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
ZMIANY DO MSR 7 „SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH” ORAZ ZMIANY DO MSSF 7 „INSTRUMENTY FINANSOWE: UJAWNIANIE INFORMACJI” (1.01.2024/ BRAK DANYCH)	<p>Zmiany wprowadzają obowiązek dodatkowych ujawnień w zakresie umów faktoringu odwrotnego. Jednostki będą zobowiązane ujawniać w sprawozdaniach finansowych informacje umożliwiające użytkownikom sprawozdań finansowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę, w jaki sposób powyższe umowy wpływają na zobowiązania i przepływy pieniężne jednostki oraz • zrozumienie wpływu powyższych umów na ekspozycję jednostki na ryzyko płynności oraz wpływu, w przypadku gdy umowy przestaną obowiązywać. <p>Ponadto, zmiany uzupełniają obecne wymogi MSSF poprzez dodanie do MSR 7 dodatkowych wymogów informacyjnych dotyczących m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warunków umów faktoringu odwrotnego; • ujawnień na początek i koniec okresu sprawozdawczego wartości bilansowej powyższych zobowiązań, wartości zobowiązań zapłaconych, terminów płatności. <p>RMSR zdecydowała, że w większości przypadków jednostki mogą prezentować zagregowane informacje dotyczące powyższych kwestii.</p> <p>Zmiana będzie mieć charakter prezentacyjny.</p>
ZMIANY DO MSR 12 „PODATEK DOCHODOWY” (1.01.2023/ BRAK DANYCH)	<p>Zmiany dotyczą jednostek, dla których zastosowanie mają regulacje podatkowe drugiego filaru OECD, tj. wprowadzenia globalnego minimalnego opodatkowania dla największych grup kapitałowych osiągających zyski w różnych jurysdykcjach podatkowych.</p> <p>Zmiany wprowadzają m.in. wyjątek od wymogów MSR 12, zgodnie z którym jednostki nie ujmuje i nie ujawniają informacji na temat aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, związanych z drugim filarem OECD. Zastosowanie wyjątku musi zostać ujawnione przez jednostki.</p> <p>Ponadto, zmiany wprowadzają również m.in. wymóg odrębnego ujawniania bieżących obciążeń podatkowych związanych z drugim filarem OECD.</p> <p>Bank jest w trakcie szacowania wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>

* W nawiasie oczekiwana data wejścia w życie w UE /data zatwierdzenia przez UE

NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

10. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego¹	497	958	323	449
Dłużne papiery wartościowe:	1 645	3 020	796	1 400
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	515	969	346	638
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	1 118	2 032	443	750
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12	19	7	12
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 099	10 038	3 730	6 384
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	4 726	9 266	3 395	5 792
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	241	500	207	357
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	132	272	128	235
Zobowiązania wobec klientów	-	-	10	19
Razem	7 241	14 016	4 859	8 252
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	123	239	69	124
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej od instrumentów finansowych wycenianych	7 097	13 725	4 724	8 005
według zamortyzowanego kosztu	5 738	11 193	4 074	6 898
do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	1 359	2 532	650	1 107
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	144	291	135	247
Razem	7 241	14 016	4 859	8 252

¹ W tej pozycji Bank w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku ujął przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach typu call (centralne rozliczenia za pośrednictwem clearing brokera) w wysokości 140 milionów PLN (w okresie porównywalnym - 100 milionów PLN) oraz przychody odsetkowe od środków na rachunku bieżącym w NBP w wysokości 379 milionów PLN (w okresie porównywalnym 180 milionów PLN).

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Zobowiązania wobec banków	(21)	(46)	(36)	(60)
Pochodne instrumenty zabezpieczające ¹	(975)	(2 017)	(754)	(969)
Lokaty międzybankowe	-	-	(3)	(5)
Kredyty i pożyczki otrzymane	(13)	(26)	(62)	(117)
Leasing	(7)	(13)	(3)	(6)
Zobowiązania wobec klientów ²	(1 996)	(3 675)	(635)	(830)
Emisja papierów wartościowych	(49)	(81)	-	-
Zobowiązania podporządkowane	(57)	(115)	(37)	(58)
Razem	(3 118)	(5 973)	(1 530)	(2 045)

¹ Wzrost kosztów odsetkowych związanych z pochodnymi instrumentami zabezpieczającymi o 1 048 milionów PLN dotyczy głównie transakcji IRS (płatności realizowane po zmiennej stopie przewyższają otrzymane po stałej stopie)

² Wzrost kosztów o 2 844 miliony PLN wynika z podwyżek stóp procentowych prowadzących do dostosowania oferty depozytowej do sytuacji rynkowej i konwersji środków na rachunki terminowe, przy jednoczesnym wzroście średniego wolumenu depozytów o 22 miliardy PLN w porównaniu do analogicznego okresu 2022 roku

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego	-	303	194	497
dłużne papiery wartościowe	-	1 126	519	1 645
kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 563	1 536	-	5 099
Razem	3 563	2 965	713	7 241

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	2 kwartały narastająco okres od 01.01.2023 do 30.06.2023			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego	-	579	379	958
dłużne papiery wartościowe	-	2 064	956	3 020
kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 084	2 954	-	10 038
Razem	7 084	5 597	1 335	14 016

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego	-	184	139	323
dłużne papiery wartościowe	-	403	393	796
kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 802	928	-	3 730
zobowiązania wobec klientów	-	10	-	10
Razem	2 802	1 525	532	4 859

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	2 kwartały narastająco okres od 01.01.2022 do 30.06.2022			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego	-	269	180	449
dłużne papiery wartościowe	-	610	790	1 400
kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 869	1 515	-	6 384
zobowiązania wobec klientów	-	19	-	19
Razem	4 869	2 413	970	8 252

11. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Kredyty, ubezpieczenia	254	497	247	481
udzielanie kredytów i pożyczek	200	392	190	375
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	54	105	57	106
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	69	179	110	229
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	3	5	5	10
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	1	3	-	2
prowadzenie działalności maklerskiej	65	171	105	217
Karty	519	994	488	892
Marże na transakcjach wymiany walut	181	344	176	357
Rachunki bankowe i pozostałe	326	642	314	619
obsługa rachunków bankowych	231	460	231	459
operacje kasowe	23	41	18	37
obsługa masowych operacji zagranicznych	31	60	24	47
zlecenia klientowskie	13	27	16	31
usługi powiernicze	3	5	3	5
Inne	25	49	22	40
Razem	1 349	2 656	1 335	2 578
z tytułu przychodów od instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 328	2 610	1 308	2 513

KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Kredyty i ubezpieczenia	(22)	(48)	(23)	(49)
prowinie poniesione na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów	(9)	(16)	(7)	(12)
kontrola inwestycji budowlanych i wycena nieruchomości	(8)	(14)	(9)	(15)
opłaty na rzecz Biura Informacji Kredytowej	(1)	(11)	-	(10)
obsługa kredytów	(4)	(7)	(7)	(12)
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	(7)	(15)	(6)	(15)
Karty	(320)	(620)	(311)	(557)
Rachunki bankowe i pozostałe	(52)	(94)	(38)	(69)
usługi rozliczeniowe	(15)	(29)	(13)	(26)
prowinie za usługi operacyjne banków	(3)	(6)	(3)	(5)
wysyłka SMS	(14)	(27)	(14)	(25)
obsługa masowych operacji zagranicznych	(6)	(11)	(6)	(10)
inne	(14)	(21)	(2)	(3)
Razem	(401)	(777)	(378)	(690)

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty, ubezpieczenia	167	87	-	254
udzielanie kredytów i pożyczek	113	87	-	200
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	54	-	-	54
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	47	22	-	69
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	1	2	-	3
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	1	-	-	1
prowadzenie działalności maklerskiej	45	20	-	65
Karty	511	8	-	519
Marże na transakcjach wymiany walut	134	47	-	181
Rachunki bankowe i pozostałe	255	71	-	326
obsługa rachunków bankowych	201	30	-	231
operacje kasowe	11	12	-	23
obsługa masowych operacji zagranicznych	19	12	-	31
zlecenia klientowskie	3	10	-	13
usługi powiernicze	-	3	-	3
Inne	21	4	-	25
Razem	1 114	235	-	1 349

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	2 kwartały narastająco okres od 01.01.2023 do 30.06.2023			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty, ubezpieczenia	331	166	-	497
udzielanie kredytów i pożyczek	226	166	-	392
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	105	-	-	105
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	119	60	-	179
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	2	3	-	5
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	3	-	-	3
prowadzenie działalności maklerskiej	114	57	-	171
Karty	976	18	-	994
Marże na transakcjach wymiany walut	251	93	-	344
Rachunki bankowe i pozostałe	503	139	-	642
obsługa rachunków bankowych	401	59	-	460
operacje kasowe	17	24	-	41
obsługa masowych operacji zagranicznych	37	23	-	60
zlecenia klientowskie	9	18	-	27
usługi powiernicze	-	5	-	5
Inne	39	10	-	49
Razem	2 180	476	-	2 656

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty, ubezpieczenia	175	72	-	247
udzielanie kredytów i pożyczek	118	72	-	190
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	57	-	-	57
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	80	30	-	110
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	3	2	-	5
prowadzenie działalności maklerskiej	77	28	-	105
Karty	480	8	-	488
Marże na transakcjach wymiany walut	123	53	-	176
Rachunki bankowe i pozostałe	248	66	-	314
obsługa rachunków bankowych	202	29	-	231
operacje kasowe	7	11	-	18
obsługa masowych operacji zagranicznych	14	10	-	24
zlecenia klientowskie	7	9	-	16
usługi powiernicze	-	3	-	3
Inne	18	4	-	22
Razem	1 106	229		1 335

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	2 kwartały narastająco okres od 01.01.2022 do 30.06.2022			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty, ubezpieczenia	343	138	-	481
udzielanie kredytów i pożyczek	237	138	-	375
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	106	-	-	106
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	153	76	-	229
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	5	5	-	10
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	2	-	-	2
prowadzenie działalności maklerskiej	146	71	-	217
Karty	879	13	-	892
Marże na transakcjach wymiany walut	254	103	-	357
Rachunki bankowe i pozostałe	492	127	-	619
obsługa rachunków bankowych	402	57	-	459
operacje kasowe	16	21	-	37
obsługa masowych operacji zagranicznych	27	20	-	47
zlecenia klientowskie	14	17	-	31
usługi powiernicze	-	5	-	5
Inne	33	7	-	40
Razem	2 121	457	-	2 578

12. WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH

WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	(19)	4	134	233
Instrumenty pochodne	(24)	(6)	118	215
Instrumenty kapitałowe	2	2	(4)	(2)
Dłużne papiery wartościowe	3	8	20	20
Instrumenty finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	3	14	(23)	(50)
Instrumenty kapitałowe	15	40	(14)	(28)
Dłużne papiery wartościowe	3	2	3	(14)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(15)	(28)	(12)	(8)
Rachunkowość zabezpieczeń	9	(12)	1	2
Razem	(7)	6	112	185

13. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Zyski ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	5	9	2	5
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	1	3	4	7
Przychody uboczne	8	16	8	17
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	-	1	-	-
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	1	1	-	1
Przychody z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	10	12	11	14
Inne	21	40	13	25
Razem	46	82	38	69

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Straty na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	-	-	(1)	(2)
Przekazane odszkodowania, kary i grzywny	(3)	(4)	-	-
Koszty przekazanych darowizn	(1)	(1)	(11)	(14)
Koszty uboczne	(4)	(9)	(3)	(8)
Utworzenie rezerwy na potencjalny zwrot klientom prowizji i opłat	-	-	(13)	(13)
Utworzenie rezerwy na przyszłe płatności	(1)	(1)	-	-
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących spłaconych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	(4)	(6)	(2)	(3)
Koszty z tytułu dofinansowania spółki zależnej	-	-	(31)	(39)
Koszt z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	(1)	(26)	-	(7)
Inne	(18)	(44)	(4)	(11)
Razem	(32)	(91)	(65)	(97)

14. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Należności od banków	(7)	(10)	(6)	(4)
Dłużne papiery wartościowe, wyceniane:	(12)	-	56	68
do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(10)	(3)	57	66
według zamortyzowanego kosztu	(2)	3	(1)	2
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, wyceniane:	(281)	(595)	(184)	(418)
do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(7)	(12)	(14)	(21)
według zamortyzowanego kosztu:	(274)	(583)	(170)	(397)
kredyty na nieruchomości	32	29	(24)	(65)
kredyty gospodarcze	(144)	(289)	(16)	(49)
kredyty konsumpcyjne	(162)	(323)	(130)	(283)
Inne aktywa finansowe	(4)	(3)	(13)	(13)
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	85	128	(24)	(37)
Razem	(219)	(480)	(171)	(404)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	Zmiana stanu odpisów w związku ze spisaniem i inne korekty	Stan na koniec okresu
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU				
Należności od banków	(16)	(10)	-	(26)
Dłużne papiery wartościowe	(68)	-	2	(66)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(8 349)	(595)	229	(8 715)
Inne aktywa finansowe	(144)	(3)	17	(130)
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(829)	128	6	(695)
Razem	(9 406)	(480)	254	(9 632)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	Zmiana stanu odpisów w związku ze spisaniem i inne korekty	Stan na koniec okresu
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU				
Należności od banków	(15)	(4)	-	(19)
Dłużne papiery wartościowe	(108)	68	5	(35)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(7 656)	(418)	121	(7 953)
Inne aktywa finansowe	(134)	(13)	(1)	(148)
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(672)	(37)	(2)	(711)
Razem	(8 585)	(404)	123	(8 866)

Poniższe tabele prezentują przyjęte prognozy głównych wskaźników makroekonomicznych wraz z przyjętymi dla nich prawdopodobieństwami realizacji.

scenariusz na 30.06.2023	Bazowy			optymistyczny			pesymistyczny		
	prawdopodobieństwo								
	75%			5%			20%		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Dynamika PKB r/r	0,6	3,4	3,4	4,8	8,9	7,7	(3,5)	(2,1)	(1,0)
Stopa bezrobocia	3,1	3,2	2,9	2,6	2,5	2,3	3,5	4,7	4,8
Indeks cen nieruchomości	101,2	105,9	109,1	104,1	117,6	123,6	98,3	95,1	96,1
WIBOR 3M (%)	6,9	5,8	3,8	7,4	7,6	5,6	6,5	4,3	2,1
CHF/PLN	4,5	4,1	4,0	4,4	3,9	3,7	5,0	5,1	4,8

scenariusz na 31.12.2022	Bazowy			optymistyczny			pesymistyczny		
	prawdopodobieństwo			5%			20%		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Dynamika PKB r/r	(0,3)	2,8	2,9	5,2	8,2	6,2	(5,8)	(2,5)	(0,4)
Stopa bezrobocia	3,9	4,7	3,9	2,9	3,4	3,1	4,3	5,3	4,3
Indeks cen nieruchomości	97,0	96,1	98,2	103,9	110,8	114,9	90,6	83,1	83,6
WIBOR 3M (%)	6,8	5,8	4,6	7,3	6,1	4,7	6,2	4,6	3,8
CHF/PLN	4,6	4,2	4,1	4,4	4,1	4,0	5,1	5,3	4,9

15. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Wartości niematerialne	-	(1)	-	-
Inwestycje w jednostki zależne	-	-	-	(52)
Inne aktywa niefinansowe	(12)	(24)	(10)	(13)
Razem	(12)	(25)	(10)	(65)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	Inne	Stan na koniec okresu
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU				
Rzeczowe aktywa trwałe	(94)	-	-	(94)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1)	-	1	-
Wartości niematerialne	(132)	(1)	1	(132)
Inwestycje w jednostki zależne	(882)	-	-	(882)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(186)	-	-	(186)
Inne aktywa niefinansowe	(268)	(24)	26	(266)
Razem	(1 563)	(25)	28	(1 560)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	Inne	Stan na koniec okresu
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU				
Rzeczowe aktywa trwałe	(91)	-	-	(91)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1)	-	-	(1)
Wartości niematerialne	(134)	-	-	(134)
Inwestycje w jednostki zależne	(830)	(52)	-	(882)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(186)	-	-	(186)
Inne aktywa niefinansowe	(264)	(13)	(36)	(313)
Razem	(1 506)	(65)	(36)	(1 607)

16. KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ SZACUNKI I OSĄDY:

Koszty ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych, zostały oszacowane przy zastosowaniu metody statystycznej, uwzględniającej wpływ charakterystyk klientów, jako suma iloczynów:

- prawdopodobieństw wystąpienia określonych rozstrzygnięć sporów sądowych i kwoty straty dla różnych scenariuszy rozstrzygnięć sporów przy uwzględnieniu aktualnej oraz oczekiwanej liczby spraw sądowych w horyzoncie dożywotnym, w którym Bank narażony jest na takie ryzyko, oraz
- prawdopodobieństwa zawarcia ugody przez klienta i kwoty straty z tytułu ugody.

Z uwagi na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie C-520/21 z 15 czerwca 2023 roku dotyczący możliwości dochodzenia przez konsumentów i banki roszczeń wykraczających poza świadczenia spełnione na podstawie umowy kredytu, której nieważność została stwierdzona przez Sąd (szczegóły patrz nota „[SPRAWY SPORNE](#)”) oraz związana z tym faktem dodatkową niepewność co do wyboru sposobu postępowania przez klientów banku, oczekiwana przyszła liczba sporów została wymodelowana statystycznie przy wprowadzeniu elementów eksperckich odzwierciedlających fakt, że wpływ powyższego zdarzenia jednorazowego będzie obserwowany dopiero w kolejnych okresach.

Bank szacuje również prawdopodobieństwa negatywnych rozstrzygnięć dla zgłoszonych i potencjalnych roszczeń. Przy ocenie tych prawdopodobieństw Bank korzysta ze wsparcia zewnętrznych kancelarii prawnych. W opinii Banku na poziom szacowanych kosztów ryzyka prawnego mają wpływ również takie czynniki jak: czas prowadzenia postępowań sądowych oraz wysokie koszty niezbędne dla rozpoczęcia postępowania sądowego i wsparcia procesowego.

Bank wziął także pod uwagę, jako wpływ na prawdopodobieństwo zawierania ugód, preferencje podatkowe klientów objętych zakresem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe, zmienionego Rozporządzeniem z dnia 20 grudnia 2022 roku, które obowiązuje do 31 grudnia 2024 roku.

Z uwagi na istotną niepewność w odniesieniu do przyjętych założeń metodyka szacowania strat z tytułu ryzyka prawnego, podlega okresowej weryfikacji w kolejnych okresach sprawozdawczych. Niepewność szacunków dotyczy zarówno liczby przyszłych pozwów, rozstrzygnięć sądów w tym zakresie, jak i spodziewanej liczby ugód, na co wpływ mogą mieć w szczególności zmiany w linii orzeczniczej w zakresie kredytów hipotecznych denominowanych lub indeksowanych do walut obcych, zmiana bazowych stóp procentowych lub też zmiana kursu PLN/CHF.

W wyroku wydanym w sprawie C-520/21, TSUE wskazał m.in., że przepisy unijne stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty. W tym zakresie parametry modelu zostały dostosowane odpowiednio do wyroku.

TSUE we wskazanym wyżej wyroku wskazał również, że w odniesieniu do analogicznych roszczeń konsumentów w stosunku do banków, przepisy Dyrektywy nie stoją na przeszkodzie, aby konsumenci występowali z takimi roszczeniami do banków, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności. Zdaniem Banku, na gruncie przepisów krajowych i zasady proporcjonalności, klientom nie przysługują dodatkowe roszczenia wobec Banku, przede wszystkim dlatego, że nie świadczyli oni na rzecz Banku usługi finansowej polegającej na udostępnianiu kapitału. Nie jest też uzasadnione stwierdzenie, że Bank wzbogacił się kosztem klienta, a konsument został zubożony. Dzięki uzyskanym środkom klient zaspokoił swoje potrzeby mieszkaniowe, a Bank przez lata ponosił koszty pozyskania tych środków, ich udostępnienia i obsługi technicznej kredytu. Bank ocenia, że na obecnym etapie prawdopodobieństwo korzystnych dla konsumentów rozstrzygnięć uwzględniających roszczenie o dodatkową rekompensatę, generujących istotne negatywne skutki finansowe jest trudne do oszacowania i poza tym istnieją wątpliwości co do sposobu obliczenia poziomu takiej rekompensaty dla klienta. Podejście to wspiera fakt braku negatywnych dla Banku rozstrzygnięć sądowych, dotyczących tego zagadnienia.

Natomiast w wyroku tym TSUE nie odniósł się jednoznacznie i wprost do dopuszczalności dochodzenia przez banki roszczeń waloryzacyjnych. Zdaniem Banku, wyrok TSUE, nie pozbawia Banku prawa domagania się zwrotu od kredytobiorcy aktualnej równowartości wypłaconej kwoty kredytu. Roszczenie takie nie stanowi żądania od kredytobiorcy dodatkowej rekompensaty, ale jest żądaniem zwrotu tego kapitału w jego aktualnej wartości. Mając na uwadze, że orzecznictwo polskich sądów w odniesieniu do tego zagadnienia jeszcze się nie ukształtowało, a także zważywszy na to, że zasadzenie waloryzacji zależy od uznania sądu, który na etapie orzekania bierze pod uwagę nie tylko fakty, ale także odwołuje się do zasad współżycia społecznego, Bank, mimo prowadzonych analiz prawnych zagadnienia, przyjął w modelu dla scenariusza sądowego orzekającego nieważność umowy kredytowej brak indeksacji wypłaconego kapitału wartością pieniądza w czasie.

W okresach kwartalnych Bank prowadzi regularny monitoring adekwatności modelu, porównując rzeczywistą realizację kluczowych parametrów modelu z wartościami kalkulowanymi. Dodatkowo, wraz z pozyskiwaniem kolejnych danych empirycznych, bardziej aktualnych lub wydłużających okres obserwacji, modyfikują one lub zastępują wcześniejsze założenia. Model jest dostosowywany do bieżącej oferty zawieranych ugód i wprowadzanych w tym zakresie zmian. W trakcie sześciu miesięcy zakończonych 30 czerwca 2023 roku Bank zaktualizował, w oparciu o dane empiryczne, prawdopodobieństwa podpisania ugody oraz złożenia pozwu.

W okresie sześciu miesięcy zakończonych 30 czerwca 2023 roku Bank ujął koszt ryzyka prawnego w wysokości 3 441 milionów złotych.

Poziom kosztów z tytułu ryzyka prawnego, będzie zależał w głównej mierze od zachowań klientów. Wyrok TSUE może skutkować negatywnymi tendencjami wpływającymi na poziom szacowanego ryzyka, wynikającego ze zwiększonej skłonności klientów do pozwów sądowych i zmniejszonej skłonności do zawierania ugód.

W opinii Zarządu Banku, posiadane informacje na 30 czerwca 2023 roku nie wskazują na ryzyko naruszenia wymaganych przepisami prawa minimalnych poziomów adekwatności kapitałowej, ani na zagrożenie co do przyjętego w niniejszym sprawozdaniu finansowym założenia o kontynuacji działalności.

INFORMACJE FINANSOWE

Począwszy od 4 października 2021 roku, po decyzji z 23 kwietnia 2021 roku Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKO Banku Polskiego S.A., Bank zawiera ugody z konsumentami, którzy zawarli z Bankiem umowy kredytu lub pożyczki zabezpieczone hipotecznie indeksowane do walut obcych lub denominowane w walutach obcych (dalej: ugody z konsumentami).

Na 30 czerwca 2023 roku zostało zarejestrowanych 52,2 tys. wniosków o mediacje (na 31 grudnia 2022 - ponad 37,5 tys. wniosków). Łączna liczba ugód zawartych na 30 czerwca 2023 roku wyniosła 31 373, z czego 30 250 zawartych w postępowaniu mediacyjnym a 1 123 zawartych w toku postępowań sądowych. Na 31 grudnia 2022 roku łączna liczba zawartych ugód wynosiła 20 396, z czego 19 786 zawartych w postępowaniu mediacyjnym oraz 610 w toku postępowań sądowych. W I półroczu 2023 roku Bank kontynuował działania zachęcające klientów do przystąpienia do programu.

WPLYW RYZYKA PRAWNEGO DOTYCZĄCEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH	Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych przed uwzględnieniem kosztu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Skumulowany koszt ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych uwzględniająca koszt ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych
na 30.06.2023			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - korekta pomniejszająca wartość bilansową kredytów, w tym:	16 081	8 247	7 834
- dotycząca portfela kredytów hipotecznych w CHF	14 056	8 247	5 809
Rezerwy (nota 31)		1 604	
Razem		9 851	
na 31.12.2022			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - korekta pomniejszająca wartość bilansową kredytów, w tym:	19 012	7 378	11 634
- dotycząca portfela kredytów hipotecznych w CHF	16 731	7 378	9 353
Rezerwy (nota 31)		851	
Korekta wartości brutto innych aktywów (nota 29)		94	
Razem		8 323	

Zmiana w okresie skumulowanego kosztu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	01.01-30.06.2023	01.01-30.06.2022
Wartość bilansowa na początek okresu	(8 323)	(7 023)
rewaluacja straty za okres	515	(653)
wykorzystanie straty na rozliczenie ugód oraz wyroków za okres*	1 398	895
zwiększenie korekty wartości bilansowej brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz innych aktywów, zwiększenie rezerw z tytułu ryzyka prawnego	(3 441)	(1 176)
Wartość bilansowa na koniec okresu	(9 851)	(7 957)

* Pozycja obejmuje również skutki realizacji prawomocnych wyroków unieważniających umowy kredytowe, które za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 roku wynoszą 434 miliony PLN, w tym 264 miliony w związku ze spisaniem z bilansu należności z tytułu kosztu korzystania z kapitału (w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2022 roku: 64 miliony PLN)

Rewaluacja straty z tytułu ryzyka prawnego związana jest z wpływem zmiany kursu walutowego na część straty, ujmowanej w walucie wymiennalnej jako korekta wartości bilansowej brutto kredytów.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na zmianę kluczowych parametrów:

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI MODELU NA ZMIANĘ KLUCZOWYCH PARAMETRÓW	Wzrost/spadek kosztów ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	
	30.06.2023	31.12.2022
spadek o 1 p.p. prawdopodobieństwa wygranej Banku w sądzie (kosztem wzrostu o 1 p.p. prawdopodobieństwa unieważnienia)	93	63
spadek o 1 p.p. liczby ugód kosztem wzrostu liczby pozwów	34	22
spadek o 1 p.p. prawdopodobieństwa rekompensaty kosztu kapitału	-	40
wzrost o 1 p.p. liczby pozwów (kosztem klientów bezczynnych)	97	64
wzrost o 1 p.p. współczynnika konwersji pozwów na ugody	(33)	(26)

17. KOSZTY DZIAŁANIA

KOSZTY DZIAŁANIA	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Świadczenia pracownicze	(852)	(1 662)	(731)	(1 405)
Koszty rzeczowe, w tym:	(384)	(735)	(293)	(557)
wynajmu	(28)	(54)	(23)	(43)
informatyczne	(93)	(175)	(82)	(157)
Amortyzacja	(237)	(468)	(226)	(442)
rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	(118)	(233)	(116)	(231)
informatyczne	(26)	(51)	(26)	(50)
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(58)	(113)	(54)	(108)
wartości niematerialne, w tym:	(119)	(235)	(110)	(211)
informatyczne	(119)	(234)	(109)	(209)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	(44)	(394)	(899)	(1 345)
Razem	(1 517)	(3 259)	(2 149)	(3 749)

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Wynagrodzenia, w tym:	(704)	(1 371)	(606)	(1 164)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(19)	(38)	(16)	(33)
Ubezpieczenia, w tym:	(124)	(244)	(106)	(206)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(105)	(216)	(90)	(185)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(24)	(47)	(19)	(35)
Razem	(852)	(1 662)	(731)	(1 405)

WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG), w tym:	-	(262)	-	(380)
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	-	(262)	-	(264)
na fundusz gwarancyjny banków	-	-	-	(116)
Opłaty na rzecz KNF	(1)	(48)	-	(41)
Opłata na fundusz pomocowy prowadzony przez System Ochrony Banków Komercyjnych S.A.	-	-	(872)	(872)
Zryczałtowany podatek dochodowy	-	-	(1)	(3)
Pozostałe podatki i opłaty	(43)	(84)	(26)	(49)
Razem	(44)	(394)	(899)	(1 345)

18. PODATEK DOCHODOWY

- OBCIĄŻENIE PODATKOWE

	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(456)	(867)	(426)	(812)
Bieżące obciążenie podatkowe	(713)	(1 014)	(298)	(716)
Odroczony podatek dochodowy z tytułu różnic przejściowych	257	147	(128)	(96)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych z tytułu różnic przejściowych	(292)	(748)	711	1 457
Razem	(748)	(1 615)	285	645

- UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ

UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	1 148	2 815	896	2 594
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	(218)	(535)	(170)	(493)
Wpływ trwałych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	(238)	(332)	(256)	(319)
odpisy aktualizujące wartość inwestycji w jednostki podporządkowane niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	-	-	-	(10)
odpisy na oczekiwane straty kredytowe od ekspozycji kredytowych i papierów wartościowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(3)	(6)	(26)	(31)
składka i wpłaty na BFG	-	(50)	-	(72)
podatek od instytucji finansowych	(57)	(110)	(57)	(111)
koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	(496)	(680)	(307)	(307)
podatek z tytułu różnic kursowych na terytorium Szwecji	-	-	(6)	(7)
aktywo/rezerwa od uśrednionej stawki podatkowej	233	424	83	150
rozwiązanie aktywa z tytułu reklasyfikacji różnic przejściowych do różnic trwałych	(19)	(19)	(18)	(18)
przychody z tytułu dywidend	114	120	88	88
pozostałe różnice trwałe	(10)	(11)	(13)	(1)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(456)	(867)	(426)	(812)
Efektywna stopa podatkowa (w %)	39,72	30,80	47,54	31,30

NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ – INSTRUMENTY FINANSOWE

19. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	30.06.2023	31.12.2022
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	9 170	7 690
Gotówka	4 597	4 078
Lokaty w Banku Centralnym	-	3 951
Razem	13 767	15 719

20. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZIKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	30.06.2023	31.12.2022
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	18 271	19 458
Lokaty w bankach	11 163	13 098
Rachunki bieżące	833	865
Udzielone kredyty i pożyczki	6 275	5 495
Wartość brutto	18 271	19 458
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(26)	(16)
Wartość netto	18 245	19 442

21. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE

RODZAJE STRATEGII ZABEZPIECZAJĄCYCH STOSOWANYCH PRZEZ BANK

Na 30 czerwca 2023 roku Bank posiadał aktywne powiązania w ramach:

- 6 strategii zabezpieczających zmienność przepływów pieniężnych,
- 5 strategii zabezpieczających zmienność wartości godziwej.

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Bank rozwiązał powiązania zabezpieczające w ramach strategii zabezpieczającej „Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej papieru wartościowego w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wycenianego do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS” na skutek braku spełnienia prospektywnego testu efektywności. Wpływ zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w ramach ww. powiązań na rachunek wyników wyniósł in plus 5,9 milionów PLN.

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Bank wdrożył nową strategię zabezpieczającą - zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS.

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku w odniesieniu do pozostałych aktywnych strategii zabezpieczających nie wprowadzono innych zmian.

W 2022 roku Bank wprowadził dwie nowe strategie zabezpieczające stanowiące zabezpieczenie zmienności wartości godziwej.

WARTOŚĆ BILANSOWA INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH	30.06.2023		31.12.2022	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	257	4 201	64	6 595
ryzyka stopy procentowej - IRS	58	3 969	44	6 557
ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej - CIRS	199	232	20	38
Zabezpieczenie wartości godziwej	470	89	153	132
ryzyka stopy procentowej - IRS	470	89	153	132
Razem	727	4 290	217	6 727

• ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

ZMIANA INNYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH Z TYTUŁU ZABEZPIECZEŃ PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH	II kwartał okres od 01.04.2023 do 30.06.2023	2 kwartały okres od 01.01.2023 do 30.06.2023	II kwartał okres od 01.04.2022 do 30.06.2022	2 kwartały okres od 01.01.2022 do 30.06.2022
Inne dochody całkowite na początek okresu netto	(3 854)	(5 028)	(5 554)	(3 702)
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	1 120	2 570	(2 233)	(4 519)
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	148	921	(2 513)	(4 916)
Kwota przeniesiona z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat:	972	1 649	280	397
- wynik odsetkowy	955	1 992	753	965
- wynik z pozycji wymiany	17	(343)	(473)	(568)
Efekt podatkowy	(212)	(488)	425	859
Inne dochody całkowite na koniec okresu netto	(2 946)	(2 946)	(7 362)	(7 362)
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat:	-	(1)	4	1
Wynik z pozycji wymiany	(8)	1	3	-
Wynik na operacjach finansowych	8	(2)	1	1

• ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ

ZABEZPIECZENIE RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ I RYZYKA WALUTOWEGO	30.06.2023	31.12.2022
Wycena do wartości godziwej instrumentu pochodnego zabezpieczającego - Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej - IRS fixed - float	381	20
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka - Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej	(248)	(51)
Papiery wartościowe	(28)	(30)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(4)	(8)
Korekta wartości godziwej ujęta w innych dochodach całkowitych	(46)	(69)
Zobowiązania wobec klientów	(170)	56

• POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE

POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE - RODZAJ KONTRAKTU	30.06.2023		31.12.2022	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	5 865	5 714	8 275	8 101
CIRS	359	632	991	1 374
FX Swap	1 578	2 131	1 245	1 039
Opcje	1 113	1 071	842	926
Commodity swap ¹	348	341	1 380	1 384
FRA	16	14	24	24
Forward	1 317	950	577	799
Commodity Forward ²	354	318	404	355
Inne	1	6	7	-
Razem	10 951	11 177	13 745	14 002

¹ Pozycja obejmuje wycenę kontraktów dotyczących udziału w rynku paliw gazowych, aktywa w kwocie 233 miliony PLN (na 31 grudnia 2022 roku 1 229 milionów PLN) - i zobowiązania w kwocie 233 miliony PLN (na 31 grudnia 2022 roku 1 237 milionów PLN).

² Pozycja obejmuje wycenę kontraktów z tytułu uprawnień do emisji CO₂.

22. PAPIERY WARTOŚCIOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZIKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 30.06.2023	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	865	340	85 301	71 654	158 160
bony pieniężne NBP	-	-	19 975	-	19 975
obligacje skarbowe PLN	758	1	44 843	49 342	94 944
obligacje skarbowe walutowe	2	294	1 439	-	1 735
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	7	-	9 786	12 037	21 830
obligacje komunalne PLN	14	-	5 189	6 334	11 537
obligacje korporacyjne PLN ¹	76	45	2 551	2 291	4 963
obligacje korporacyjne walutowe	-	-	1 518	1 650	3 168
hipoteczne listy zastawne	8	-	-	-	8
Kapitałowe papiery wartościowe	34	298	-	-	332
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach	-	277	-	-	277
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	32	21	-	-	53
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	2	-	-	-	2
Razem (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	899	638	85 301	71 654	158 492
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	-	-	(28)	(28)
Razem	899	638	85 301	71 626	158 464

¹ Pozycja obejmuje obligacje międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 4 768 milionów PLN.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2022	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	171	366	62 286	67 821	130 644
obligacje skarbowe PLN	89	-	40 649	45 870	86 608
obligacje skarbowe walutowe	2	321	3 977	-	4 300
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	3	-	9 373	12 100	21 476
obligacje komunalne PLN	14	-	5 046	6 182	11 242
obligacje korporacyjne PLN ¹	56	45	2 852	1 990	4 943
obligacje korporacyjne walutowe	-	-	389	1 679	2 068
hipoteczne listy zastawne	7	-	-	-	7
Kapitałowe papiery wartościowe	28	344	-	-	372
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach	-	324	-	-	324
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	27	20	-	-	47
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1	-	-	-	1
Razem (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	199	710	62 286	67 821	131 016
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	-	-	(30)	(30)
Razem	199	710	62 286	67 791	130 986

¹ Pozycja obejmuje obligacje od międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 3 550 milionów PLN.

Na 30 czerwca w pozycji obligacje skarbowe PLN i walutowe Bank ujmuje obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej. Na 31 grudnia 2022 roku pozycja „obligacje skarbowe walutowe” obejmowała obligacje Skarbu Państwa Stanów Zjednoczonych w kwocie 2 164 milionów PLN.

23. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

Bank koryguje wartość bilansową brutto kredytów mieszkaniowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmując wpływ:

- ryzyka prawnego dotyczącego potencjalnych spraw spornych dla portfela kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych oraz istniejących spraw spornych dotyczących ekspozycji kredytowych ujętych na datę bilansową w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (patrz „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych](#)”);
- tw. ustawowych wakacji kredytowych ujęty w drugiej połowie roku 2022.

USTAWOWE WAKACJE KREDYTOWE wprowadzone zostały ustawą z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z dnia 14 lipca 2022 roku (dalej: „Ustawa”), zawierającą pakiet wsparcia dla kredytobiorców spłacających kredyty hipoteczne. Zgodnie z założeniami Ustawy ustawowe wakacje kredytowe dotyczą kredytów hipotecznych udzielonych w złotych polskich i dają możliwość zawieszenia spłaty kredytu na 8 miesięcy w latach 2022 – 2023 – po dwa miesiące w III i IV kwartale 2022 roku i po jednym miesiącu w każdym z czterech kwartałów 2023 roku. Z zawieszenia spłaty kredytu może skorzystać klient, jeśli umowa została zawarta przed 1 lipca 2022 roku, a okres kredytowania kończy się po 31 grudnia 2022 roku. Z wakacji kredytowych można skorzystać wyłącznie w przypadku jednego kredytu. Harmonogram spłaty rat kredytowych, w przypadku skorzystania przez klienta z tego udogodnienia, ulega wydłużeniu o liczbę wykorzystanych miesięcy wakacji kredytowych.

Bank uważa, iż uprawnienia klientów do skorzystania przez nich z zawieszenia spłat kredytu stanowią ustawową modyfikację przepływów pieniężnych, która nastąpiła w dniu podpisania Ustawy przez Prezydenta tj. 14 lipca 2022 roku.

W drugiej połowie 2022 roku Bank skorygował wartość bilansową brutto kredytów hipotecznych dokonując pomniejszenia przychodu odsetkowego. Wartość korekty została ustalona jako różnica wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych, wynikających z umów kredytowych, uwzględniającej zawieszenie płatności rat oraz bieżącej wartości bilansowej brutto portfela kredytowego. Kalkulacja straty oparta jest na założeniu, że około 63% klientów posiadających kredyt hipoteczny udzielony w PLN zdecyduje się na skorzystanie z wakacji kredytowych (współczynnik partycypacji klientów).

Do końca czerwca 2023 roku 226,8 tysiąca klientów Banku złożyło wnioski o zawieszenie spłaty kredytu hipotecznego, co stanowi 52% liczby kredytów oraz 66% wartości bilansowej brutto kredytów ogółem, które mogą być objęte wakacjami kredytowymi. Łączna liczba zawnioskowanych zawieszonych według stanu na 30 czerwca 2023 roku wyniosła 1 571 tysięcy (z czego 375 tysięcy dotyczy zawieszonych na 3-4 kwartał 2023 roku), co stanowi 45% maksymalnej liczby rat do zawieszenia dla wszystkich uprawnionych klientów.

Bank na 30 czerwca 2023 roku oszacował poziom straty z tytułu wakacji kredytowych w ujęciu wartościowym, przyjmując następujące założenia:

- 1) stopień partycypacji klientów w wakacjach kredytowych w 2023 roku będzie zbliżony do poziomu z 2022 roku - analiza ta oparta jest na podziale klientów na 4 grupy obrazujące ich dotychczasowy stopień aktywności, na podstawie którego określony został potencjalny stopień aktywności na 2023 roku;
- 2) dla grupy klientów, którzy wnioskowali o wakacje kredytowe w 2022 roku i w I półroczu 2023 roku, ale nie złożyli wniosków o zawieszenia rat kapitałowo-odsetkowych na II półroczu 2023 roku, uwzględniony został efekt przeszacowania stóp procentowych;
- 3) strata dotycząca wszystkich zrealizowanych w 2022 roku oraz w I półroczu 2023 roku oraz zawnioskowanych na kolejne kwartały 2023 roku zawieszonych rat kapitałowo-odsetkowych została obniżona o efekt przedpłat obserwowany na podstawie zachowania klientów w drugiej połowie 2022 roku oraz w I półroczu 2023 roku oraz prognozowany na III-IV kwartał 2023 roku, skorygowany ostrożnościowo z uwagi na niepewność w odniesieniu do możliwych przedpłat w III – IV kwartale 2023 roku;
- 4) na podstawie danych miesięcznych o napływie nowych wniosków w 2022 roku oraz w I półroczu 2023 roku, przy zastosowaniu funkcji ekstrapolacyjnej ustalony został trend wniosków jakie mogą pojawić się do końca programu, na podstawie którego oszacowana została potencjalna strata.

Łączny efekt ujęty w księgach Banku wyniósł 2 443 milionów PLN i nie uległ zmianie względem efektu rozpoznanego na 31 grudnia 2022 roku.

Wrażliwość wysokości straty na zmianę współczynnika partycypacji klientów o +/- 10 pp. przedstawia poniższa tabela:

WPŁYW NA STRATĘ Z TYTUŁU USTAWOWYCH WAKACJI KREDYTOWYCH	wzrost współczynnika partycypacji klientów	spadek współczynnika partycypacji klientów
„+” wzrost; „()” spadek o 10 pp.	482	(482)
„+” wzrost; „()” spadek o 5 pp.	241	(241)
„+” wzrost; „()” spadek o 3 pp.	147	(147)

Dodatkowo Bank koryguje wartość bilansową brutto kredytów mieszkaniowych oraz konsumenckich wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmując wpływ potencjalnych zwrotów prowizji dla klientów z tytułu przewidywanej przedterminowej spłaty w przyszłości czynnych kredytów konsumenckich i hipotecznych.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYSKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM 30.06.2023	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowi	wyceniane wg zamortyzowanego o koszcie	Razem
bankowości detalicznej i prywatnej	3 090	10 830	97 749	111 669
na nieruchomości	2	10 830	70 603	81 435
konsumpcyjne	3 088	-	27 146	30 234
firm i przedsiębiorstw	51	-	17 052	17 103
na nieruchomości	-	-	5 199	5 199
gospodarcze	51	-	11 853	11 904
korporacyjne	28	-	83 934	83 962
na nieruchomości	-	-	125	125
gospodarcze	28	-	83 809	83 837
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	3 169	10 830	198 735	212 734
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	-	(4)	(4)
Razem	3 169	10 830	198 731	212 730

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM 31.12.2022	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowi	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Razem
bankowości detalicznej i prywatnej	3 480	11 895	98 475	113 850
na nieruchomości	4	11 895	72 274	84 173
konsumpcyjne	3 476	-	26 201	29 677
firm i przedsiębiorstw	44	-	17 011	17 055
na nieruchomości	-	-	5 381	5 381
gospodarcze	44	-	11 630	11 674
korporacyjne	41	-	77 980	78 021
na nieruchomości	-	-	118	118
gospodarcze	41	-	77 862	77 903
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	3 565	11 895	193 466	208 926
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	-	(8)	(8)
Razem	3 565	11 895	193 458	208 918

24. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	30.06.2023	31.12.2022
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	-	2
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	2
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 956	2 926
Depozyty banków	1 350	1 936
Rachunki bieżące	1 601	974
Inne depozyty z rynku pieniężnego	5	16
Razem	2 956	2 928

25. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW 30.06.2023	Zobowiązania wobec gospodarstw domowych	Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	Razem
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	75	-	75
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	75	-	75
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	290 806	57 941	12 718	361 465
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N, w tym:	184 067	40 930	10 860	235 857
rachunki oszczędnościowe i inne środki oprocentowane	44 291	14 377	5 081	63 749
Depozyty terminowe	106 436	16 456	1 847	124 739
Pozostałe zobowiązania	303	555	11	869
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	290 806	58 016	12 718	361 540
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne”)	170	-	-	170
Razem	290 976	58 016	12 718	361 710

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW 31.12.2022	Zobowiązania wobec gospodarstw domowych	Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	Razem
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	5	-	5
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	5	-	5
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	260 729	56 990	17 188	334 907
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N, w tym:	178 629	38 931	16 224	233 784
rachunki oszczędnościowe i inne środki oprocentowane	41 877	12 452	11 615	65 944
Depozyty terminowe	81 600	17 481	913	99 994
Pozostałe zobowiązania	500	578	51	1 129
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	260 729	56 995	17 188	334 912
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	(56)	-	-	(56)
Razem	260 673	56 995	17 188	334 856

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG SEGMENTU KLIENTA	30.06.2023	31.12.2022
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	361 540	334 912
bankowości detalicznej i prywatnej	263 852	232 858
korporacyjne	53 775	55 115
firm i przedsiębiorstw	43 913	46 939
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	170	(56)
Razem	361 710	334 856

26. OTRZYMANE FINANSOWANIE

OTRZYMANE FINANSOWANIE	30.06.2023	31.12.2022
Otrzymane kredyty i pożyczki od międzynarodowych organizacji finansowych	722	726
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych (obligacje)	3 402	-
Zobowiązania podporządkowane	2 777	2 781
Razem	6 901	3 507

- **OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI**

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Bank nie zaciągał i nie dokonywał spłat kredytów.

- OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ PKO BANK POLSKI S.A.**

Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Okres	Wartość bilansowa	
				30.06.2023	31.12.2022
750	EUR	5.625	01.02.2023 - 01.02.2026	3 402	-

8 sierpnia 2022 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie ustanowienia programu emisji euroobligacji przez Bank jako emitenta (program Euro Medium Term Notes – „Program EMTN”), o wartości do 4 mld euro (EUR). W ramach Programu EMTN możliwa jest emisja niezabezpieczonych euroobligacji w dowolnej walucie, w tym takich, z których zobowiązania mogą być zaliczane do zobowiązań kwalifikowalnych lub do funduszy własnych Banku. Emitowane w ramach Programu EMTN obligacje zostaną zarejestrowane w międzynarodowym systemie rejestracji papierów wartościowych (ICSD) prowadzonym przez Euroclear Bank SA/NV lub Clearstream Banking société anonyme. Bank może ubiegać się o dopuszczenie poszczególnych serii euroobligacji do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Luksemburgu, Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

16 grudnia 2022 roku agencja ratingowa Moody’s Investors Service przyznała rating (P)Baa3 dla Programu EMTN, w ramach niezabezpieczonych obligacji oznaczonych jako Senior Non Preferred.

20 grudnia 2022 roku został zatwierdzony, przez Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) w Luksemburgu Prospekt do programu EMTN. 20 stycznia 2023 CSSF zatwierdziła pierwszy Suplement do prospektu emisyjnego Programu EMTN.

Bank 1 lutego 2023 roku, w ramach emisji inauguracyjnej spod Programu EMTN pozwalającej na pokrycie wymogu w części uprzywilejowanej (będącej różnicą pomiędzy wyrażonymi kwotowo wymogami MREL w ujęciu skonsolidowanym oraz MREL w ujęciu jednostkowym), wyemitował 3-letnie obligacje uprzywilejowane w formacie „Senior Preferred Notes” o łącznej wartości 750 mln EUR, z możliwością wykonania wcześniejszego wykupu po dwóch latach od emisji. Kupon emisji jest stały, na poziomie 5,625%, płatny rocznie do daty wcześniejszego wykupu, a po tym czasie zmienny, z płatnościami kwartalnymi. Agencja Moody’s Investors Service przyznała emisji rating na poziomie A3. Obligacje dopuszczone zostały do obrotu na rynku regulowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu oraz na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

- ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE PKO BANKU POLSKIEGO S.A. (OBLIGACJE PODPORZĄDKOWANE)**

Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Okres	Wartość bilansowa	
				30.06.2023	31.12.2022
1 000	PLN	WIBOR 6M+0,0150	05.03.2018 - 06.03.2028	1 028	1 029
1 700	PLN	WIBOR 6M+0,0155	28.08.2017 - 28.08.2027	1 749	1 752
RAZEM				2 777	2 781

POZOSTAŁE NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

27. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	30.06.2023	31.12.2022
Grunty i budynki	1 841	1 793
Maszyny i urządzenia	373	365
w tym: sprzęt informatyczny	273	259
Środki trwałe w budowie	111	155
w tym: sprzęt informatyczny	54	102
Inne, w tym środki transportu	185	192
Razem, w tym:	2 510	2 505
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	883	814

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	30.06.2023	31.12.2022
Oprogramowanie	1 852	1 569
Wartość firmy	755	755
Relacje z klientami	2	3
Inne, w tym nakłady	486	606
z tego na oprogramowanie	482	602
Razem	3 095	2 933

Wartość firmy netto	30.06.2023	31.12.2022
Nordea Bank Polska SA	747	747
Aktywa przejęte od spółki CFP sp. z o.o.	8	8
Razem	755	755

28. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

INFORMACJE FINANSOWE

30.06.2023	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość netto
JEDNOSTKI ZALEŻNE			
PKO Bank Hipoteczny SA	1 650	-	1 650
KREDOBANK SA	1 072	(845)	227
PKO Leasing SA	496	-	496
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	241	-	241
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	225	-	225
PKO VC - fizan ¹	200	-	200
PKO BP BANKOWY PTE SA	151	(37)	114
NEPTUN - fizan ¹	132	-	132
Merkury - fiz an ¹	120	-	120
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	110	-	110
PKO Finance AB	24	-	24
PKO BP Finat sp. z o.o.	21	-	21
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	197	-	197
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	78	-	78
JEDNOSTKI STOWARZYSZONE			
Bank Pocztowy S.A.	184	(184)	-
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	2	(2)	-
Razem	4 903	(1 068)	3 835

¹ Bank posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu umożliwiający, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad funduszem.

31.12.2022	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość netto
JEDNOSTKI ZALEŻNE			
PKO Bank Hipoteczny SA	1 650	-	1 650
KREDOBANK SA	1 072	(845)	227
PKO Leasing SA	496	-	496
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	241	-	241
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	225	-	225
PKO VC - fizan ¹	200	-	200
PKO BP BANKOWY PTE SA	151	(37)	114
NEPTUN - fizan ¹	132	-	132
Merkury - fiz an ¹	120	-	120
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	110	-	110
PKO Finance AB	24	-	24
PKO BP Finat sp. z o.o.	21	-	21
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	197	-	197
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	78	-	78
JEDNOSTKI STOWARZYSZONE			
Bank Pocztowy SA	184	(184)	-
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	2	(2)	-
Razem	4 903	(1 068)	3 835

¹ Bank posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu umożliwiający, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad funduszem.

29. INNE AKTYWA

INNE AKTYWA	30.06.2023	31.12.2022
Inne aktywa finansowe	1 685	1 654
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	810	620
Rozliczenie instrumentów finansowych	144	134
Należności z tytułu rozliczeń gotówkowych	184	340
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	4	24
Należności z tytułu dywidend do otrzymania	359	-
Rozliczenia z tytułu sprzedaży walutowych znaków pieniężnych	28	118
Należności od odbiorców	147	97
Pozostałe	9	321
Inne aktywa niefinansowe	712	456
Zapasy	140	19
Aktywa do zbycia	58	31
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	139	81
Należności z tytułu podatku VAT	-	-
Rozrachunki z budżetem z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego	1	12
Należności z tytułu rozrachunków z KIR	13	-
Pozostałe*	361	313
Razem	2 397	2 110

* w pozycji „Pozostałe” na 30 czerwca 2023 roku ujęto kwotę 218 milionów PLN należności Banku wobec klientów w przypadku których prawomocnie stwierdzono nieważność umów z tytułu wypłaconego pierwotnie tym klientom kapitału. Na 31 grudnia 2022 roku wartość ww. należności wynosiła 146 milionów PLN. Dodatkowo na 31 grudnia 2022 roku w tej pozycji ujęto również kwotę 40 milionów PLN (134 miliony PLN wartości brutto i 94 miliony PLN korekty wartości brutto) z tytułu roszczeń Banku o zwrot kosztów za bezumowne korzystanie z kapitału.

30. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	30.06.2023	31.12.2022
Inne zobowiązania finansowe	4 116	4 176
Koszty do zapłacen	508	538
Rozliczenia międzybankowe	716	868
Zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	182	134
Zobowiązania wobec dostawców	75	71
Zobowiązania i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	616	354
Rozliczenia instrumentów finansowych	36	41
Zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	797	761
Koszty z tytułu dofinansowania spółki zależnej	-	190
Zobowiązania z tytułu kart płatniczych	232	314
Zobowiązania z tytułu leasingu	915	864
Pozostałe	39	41
Inne zobowiązania niefinansowe	2 417	2 304
Przychody pobierane z góry	611	596
Zobowiązanie od jednostek zależnych wchodzących w skład PGK	18	83
Zobowiązanie z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych	98	100
Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, utrzymywane w formie zobowiązań do zapłaty	1 080	818
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	694	432
na fundusz gwarancyjny banków	386	386
Rozliczenia publiczno-prawne	328	460
Pozostałe*	282	247
Razem	6 533	6 480

* W pozycji „Pozostałe” na 30 czerwca 2023 roku ujęto głównie kwotę 167 milionów PLN z tytułu zobowiązania dotyczącego zwrotu wpłaconych przez klientów rat kapitałowo-odsetkowych od unieważnionych umów kredytów hipotecznych w walutach wymiernych (na 31 grudnia 2022 roku ujęto kwotę 132 miliony PLN).

31. REZERWY

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne ¹	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne, z wyłączeniem spraw spornych dotyczących spłaconych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na sprawy sporne przeciwko bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych ²	Rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwa na niewykorzystane urlopy wycieczkowe	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
Wartość na początek okresu	829	97	851	17	64	35	97	58	2 048
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	-	6	866	-	1	-	21	1	895
Wykorzystane kwoty	-	(1)	(113)	(5)	(3)	(3)	(4)	(33)	(162)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	(128)	(1)	-	-	(1)	-	-	-	(130)
Inne zmiany i reklasyfikacje	(6)	(1)	-	-	-	-	(1)	(1)	(9)
Wartość na koniec okresu	695	100	1 604	12	61	32	113	25	2 642
Rezerwa krótkoterminowa	551	-	-	12	8	32	113	-	716
Rezerwa długoterminowa	144	100	1 604	-	53	-	-	25	1 926

¹ Patrz nota „[Ryzyko kredytowe – Informacje finansowe](#)”.

² Patrz nota „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)”.

Bank Polski

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne ¹	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne, z wyłączeniem spraw spornych dotyczących spłaconych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na sprawy sporne przeciwko bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych ²	Rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
Wartość na początek okresu	672	99	595	15	55	47	91	42	1 616
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	37	3	202	13	1	-	25	12	293
Wykorzystane kwoty	-	(1)	(67)	(7)	(2)	(5)	(4)	(12)	(98)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	-	(1)	-	-	(1)	-	-	-	(2)
Inne zmiany i reklasyfikacje	2	1	-	1	-	-	-	-	4
Wartość na koniec okresu	711	101	730	22	53	42	112	42	1 813
Rezerwa krótkoterminowa	622	-	-	22	7	42	112	-	805
Rezerwa długoterminowa	89	101	730	-	46	-	-	42	1 008

¹ Patrz nota „[Ryzyko kredytowe – Informacje finansowe](#)”.

² Patrz nota „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)”

32. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE

ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH DOTYCZĄCYCH	30.06.2023	31.12.2022
wartości niematerialnych	52	76
rzeczowych aktywów trwałych	1	-
Razem	53	76

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 30.06.2023	Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
Linie i limity kredytowe	77 300	(596)	76 704
na nieruchomości	3 711	(18)	3 693
gospodarcze	62 964	(428)	62 536
konsumpcyjne	10 625	(150)	10 475
Pozostałe	3 915	-	3 915
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	81 215	(596)	80 619
zobowiązania nieodwołalne	38 492	(298)	38 194
Udzielone gwarancje i poręczenia			
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	11 938	(94)	11 844
dla podmiotów finansowych	4 687	-	4 687
dla podmiotów niefinansowych	7 202	(94)	7 108
dla podmiotów budżetowych	49	-	49
obligacje korporacyjne krajowe	2 175	-	2 175
dla podmiotów finansowych	2 000	-	2 000
dla podmiotów niefinansowych	175	-	175
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	1 065	(3)	1 062
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 417	(2)	1 415
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	77	-	77
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	16 672	(99)	16 573
zobowiązania nieodwołalne, w tym:	7 952	(92)	7 860
gwarancje dobrego wykonania umowy	3 147	(66)	3 081
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	97 887	(695)	97 192

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2022	Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
Linie i limity kredytowe	75 496	(586)	74 910
na nieruchomości	3 646	(21)	3 625
gospodarcze	61 242	(412)	60 830
konsumpcyjne	10 608	(153)	10 455
Pozostałe	2 825	-	2 825
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	78 321	(586)	77 735
zobowiązania nieodwołalne	39 391	(301)	39 090
Udzielone gwarancje i poręczenia			
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	12 634	(236)	12 398
dla podmiotów finansowych	4 839	-	4 839
dla podmiotów niefinansowych	7 724	(236)	7 488
dla podmiotów budżetowych	71	-	71
obligacje korporacyjne krajowe dla podmiotów finansowych	2 000	-	2 000
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	315	-	315
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 514	(7)	1 507
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	76	-	76
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	16 539	(243)	16 296
zobowiązania nieodwołalne, w tym:	8 897	(234)	8 663
gwarancje dobrego wykonania umowy	3 640	(203)	3 437
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	94 860	(829)	94 031

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZIKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

- POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE WEDŁUG WARTOŚCI NOMINALNEJ	30.06.2023	31.12.2022
Finansowe	126	109
Gwarancyjne	19 104	8 579
Razem	19 230	8 688

Wzrost gwarancyjnych pozabilansowych zobowiązań otrzymanych wynika m.in. z zawartej przez Bank 27 lutego 2023 roku umowy gwarancji, która zapewnia niezrzeczywistą ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzytelności kredytowych Banku, zgodnie z rozporządzeniem CRR. Całkowita wartość portfela wierzytelności Banku objętego tą gwarancją wynosi ponad 12 292 miliony PLN, a portfel składa się z portfela obligacji o wartości 1 515 milionów PLN (Portfel A) oraz portfela pozostałych wierzytelności o wartości 10 777 milionów PLN (Portfel B). Wskaźnik pokrycia gwarancją wynosi 100% - w odniesieniu do Portfela A oraz 80% - w odniesieniu do Portfela B, w związku z czym całkowita kwota gwarancji wynosi 10 137 milionów PLN. Maksymalny okres obowiązywania gwarancji wynosi 60 miesięcy, przy czym Bank uprawniony jest do jej wypowiedzenia przed upływem okresu jej obowiązywania.

33. SPRAWY SPORNE

Na 30 czerwca 2023 roku łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych (procesach) w toku, w których PKO Bank Polski S.A. jest pozwany, wynosiła 10 697 milionów PLN (na 31 grudnia 2022 roku: 8 212 milionów PLN), a łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych (procesach) w toku z powództwa Banku na 30 czerwca 2023 roku wynosiła 2 336 milionów PLN (na 31 grudnia 2022 roku: 2 225 milionów PLN).

- **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH**

Na 30 czerwca 2023 roku przeciwko Bankowi toczyło się 24 751 postępowań sądowych (na 31 grudnia 2022 roku: 19 522) dotyczących kredytów hipotecznych udzielonych w ubiegłych latach w walucie obcej o łącznej wartości przedmiotu sporu 9 830 milionów PLN (na 31 grudnia 2022 roku: 7 725 miliony PLN), w tym jedno postępowanie grupowe, w którym liczba umów kredytowych wynosi 72. Przedmiotem wystąpień klientów Banku są przede wszystkim roszczenia o stwierdzenie nieważności umowy lub o zapłatę kwot zapłaconych przez klienta Bankowi w wykonaniu nieważnej umowy. Klienci zarzucają abuzywność postanowień lub sprzeczność umów z przepisami prawa. Żadna z klauzul stosowanych przez Bank w umowach nie została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych. Na liczbę pozwów wnoszonych przez klientów przeciwko Bankowi istotny wpływ ma intensywne kampania reklamowa kancelarii prawnych, która zachęca kredytobiorców do zlecenia im – za wynagrodzeniem – usług prowadzenia spraw przeciwko bankom.

Bank monitoruje na bieżąco stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych.

Do 30 czerwca 2023 roku w sprawach przeciwko Bankowi sądy wydały 1 773 prawomocne orzeczenia (w tym 1 729 orzeczeń po 3 października 2019 roku). 120 z tych orzeczeń (w tym w 78 orzeczeń wydanych po 3 października 2019 roku) jest dla Banku korzystnych.

29 stycznia 2021 roku, w związku z rozbieżnościami w wykładni przepisów prawa w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych i aby zapewnić jednolitość orzecznictwa, Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego, przedstawiła wniosek o rozstrzygnięcie przez skład całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego następujących zagadnień prawnych dotyczących tematyki kredytów denominowanych i indeksowanych w walutach obcych (podstawa prawna art. 83 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym):

1. Czy w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie wiąże konsumenta, możliwe jest przyjęcie, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów?

W razie odpowiedzi przeczącej na powyższe pytanie:

2. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego do takiej waluty umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie?
3. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu denominowanego w walucie obcej umowa ta może wiązać strony w pozostałym zakresie?

Niezależnie od treści odpowiedzi na pytania 1-3:

4. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej, w wykonaniu której bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają odrębne roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron, czy też powstaje jedynie jedno roszczenie, równe różnicy spełnionych świadczeń, na rzecz tej strony, której łączne świadczenie miało wyższą wysokość?
5. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej z powodu niedozwolonego charakteru niektórych jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się od chwili ich wypłaty?
6. Czy, jeżeli w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej którejkolwiek ze stron przysługuje roszczenie o zwrot świadczenia spełnionego w wykonaniu takiej umowy, strona ta może również żądać wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych przez drugą stronę?

Posiedzenie pełnego składu Izby Cywilnej dla rozpoznania ww. wniosku odbyło się 11 maja 2021 roku. Sąd Najwyższy zdecydował o pozyskaniu przed wydaniem uchwały opinii 5 instytucji publicznych. Opinie te zostały sporządzone i przesłane do Sądu Najwyższego. 2 września 2021 roku Sąd Najwyższy zdecydował o zwróceniu się do TSUE z pytaniami prejudycjalnymi, które dotyczą regulacji ustrojowych sądownictwa i nie dotyczą bezpośrednio zagadnienia kredytów walutowych.

W 2021 roku zapadły dwie istotne z punktu widzenia roszczeń kredytobiorców frankowych uchwały Sądu Najwyższego oraz orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. 7 maja 2021 roku Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów Izby Cywilnej podjął uchwałę w sprawie III CZP 6/21 o treści:

- 1) Niedozwolone postanowienie umowne (art. 385¹ § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną.
- 2) Jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna.

Uchwale nadano moc zasady prawnej, co oznacza, że zwykły skład Sądu Najwyższego nie może odstąpić od interpretacji przedstawionej we wcześniejszej uchwale, która posiada moc zasady prawnej. Jeżeli jakkolwiek skład Sądu Najwyższego zamierza odstąpić od zasady prawnej, musi przedstawić powstałe zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia pełnemu składowi Izby. Uzasadniając ww. uchwałę Sąd Najwyższy przychylił się do wcześniej wyrażanego w orzecznictwie (uchwała III CZP 11/20 z 16 lutego 2021 roku) poglądu, zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia roszczeń wynikających z nieważnej, na skutek usunięcia postanowień abuzywnych, umowy kredytu rozpoczyna się dopiero po wyrażeniu przez konsumenta świadomej woli niezwiązania go postanowieniami abuzywnymi. Sąd Najwyższy uznał, że skoro konsument jest uprawniony, aby sanować wadliwą (abuzywną) klauzulę umowną i wyrazić wolę bycia nią związanym, to do czasu podjęcia tej decyzji kredytodawca pozostaje w niepewności co do obowiązywania umowy, a sama umowa znajduje się w stanie bezskuteczności zawieszony. Dopiero wraz z ustaniem tego stanu, co następuje co do zasady na skutek oświadczenia kredytobiorcy, mogą powstać roszczenia kredytodawcy i tym samym rozpocznie się bieg ich przedawnienia.

Mając na uwadze treść uchwały Sądu Najwyższego III CZP 6/21 oraz zapadające na jej tle niejednolite orzeczenia sądów powszechnych, Bank skierował pozwy przeciwko klientom, których umowy zostały prawomocnie unieważnione, albo których pozwy zostały Bankowi doręczone przed 31 grudnia 2019 roku, o zwrot kwot wypłaconych w związku z zawarciem umowy, której ważność została zakwestionowana.

W wyroku z dnia 15 czerwca 2023 roku wydanym w sprawie C-520/21 TSUE orzekł, że w przypadku uznania umowy kredytu zawierającej nieuczciwe warunki za nieważną, dyrektywa 93/13: (i) nie stoi na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą konsument ma prawo żądać od instytucji kredytowej rekompensaty wykraczającej poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności, oraz, że (ii) stoi na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty.

Zdaniem Banku, na gruncie przepisów krajowych i zasady proporcjonalności, klientom nie przysługują dodatkowe roszczenia wobec Banku, przede wszystkim dlatego, że nie świadczyli oni na rzecz Banku usługi finansowej polegającej na udostępnianiu kapitału. Nie jest też uzasadnione stwierdzenie, że Bank wzbogacił się kosztem klienta, a konsument został zubożony. Dzięki uzyskanym środkom klient zaspokoił swoje potrzeby mieszkaniowe, a Bank przez lata ponosił koszty pozyskania tych środków, ich udostępnienia i obsługi technicznej kredytu. Nawet gdyby uznać, że istnieją podstawy prawne dla roszczeń klientów, to roszczenia klienta nie muszą zostać uwzględnione, a sądy mogą skorzystać z przysługującej im kompetencji do oddalenia powództwa, gdy stanowi ono nadużycie prawa. Aktualnie brak orzecznictwa dotyczącego tego typu roszczeń klientów. Jednocześnie, zdaniem Banku, wyrok TSUE, nie pozbawia Banku prawa domagania się zwrotu od kredytobiorcy aktualnej równowartości wypłaconej kwoty kredytu. Roszczenie takie nie stanowi żądania od kredytobiorcy dodatkowej rekompensaty, ale jest żądaniem zwrotu tego kapitału w jego aktualnej wartości.

- **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH OPARTYCH O ZMIENNĄ STOPĘ PROCENTOWĄ**

Na 30 czerwca 2023 przeciwko Bankowi toczyło się 31 postępowań sądowych, w których klienci kwestionują oparcie umowy kredytu hipotecznego na konstrukcji oprocentowania zmiennego oraz zasady ustalania stopy referencyjnej WIBOR. Bank kwestionuje zasadność roszczeń podnoszonych w tych sprawach.

- **DZIAŁANIA GRUPY KAPITAŁOWEJ PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z PROPOZYCJĄ PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO ORAZ OCZEKIWANYM POSIEDZENIEM SĄDU NAJWYŻSZEGO W ZAKRESIE KREDYTÓW UDZIELANYCH W WALUTACH OBCYCH.**

W grudniu 2020 roku Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: Przewodniczący KNF) przedstawił propozycję, która zmierza do systemowego rozwiązania problemu kredytów mieszkaniowych we frankach szwajcarskich. Rozwiązanie to zakłada, że banki dobrowolnie zaoferują klientom możliwość zawierania ugód, na mocy których klienci rozlicziliby się z bankiem tak, jak gdyby ich kredyty od początku były kredytami złotowymi oprocentowanymi według stawki referencyjnej WIBOR powiększonej o stosowaną historycznie dla takich kredytów marżę.

Bank przeanalizował korzyści i ryzyka związane z możliwymi wariantami postępowania w sprawie walutowych kredytów mieszkaniowych. W ocenie Banku osiągnięcie kompromisu i zawarcie ugody jest zarówno dla Banku, jak i dla jego klientów, korzystniejsze niż angażowanie się w długotrwałe procesy sądowe z niepewnym rozstrzygnięciem.

23 kwietnia 2021 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zaakceptowało możliwość oferowania Klientom ugód. Następnie, uchwałą z dnia 27 maja 2021 roku Rada Nadzorcza zaakceptowała warunki oferowania ugód na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącego KNF. Proces ugodowego kończenia sporów dotyczących ważności umów kredytów mieszkaniowych został uruchomiony 4 października 2021 roku. Ugody są proponowane w toku postępowań mediacyjnych prowadzonych przez Centrum Mediacji przy Sądzie Polubownym przy KNF, w toku postępowań sądowych i postępowań wywołanych wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej. (patrz nota: [KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH](#)).

- **POSTĘPOWANIA PROWADZONE PRZED PREZESEM URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (UOKiK)**

Przed Prezesem UOKiK prowadzone są dwa postępowania wszczęte z urzędu przez Prezesa UOKiK:

- Postępowanie wszczęte 26 lipca 2017 roku w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zarzucane Bankowi naruszenie polega na pobieraniu od konsumentów wyższych rat kredytów oraz pożyczek denominowanych do walut obcych niż wynikające z informacji o ryzyku kursowym przedstawianych konsumentom przed zawarciem umów oraz przeliczeniu na konsumenta możliwego ryzyka walutowego. Bank ustosunkował się do zarzutów w piśmie z 23 września 2017 roku. Pismem z 14 marca 2019 roku Prezes UOKiK wezwał Bank do udzielenia odpowiedzi na 16 szczegółowych pytań w celu ustalenia okoliczności niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy, na które Bank udzielił odpowiedzi pismem z 10 maja 2019 roku. Pismem z 9 czerwca 2021 roku Prezes UOKiK poinformował o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania do 30 września 2021 roku, a następnie postanowieniem z 18 listopada 2021 roku Prezes UOKiK wezwał Bank do przedstawienia dalszych informacji, przedłużając termin zakończenia postępowania do 31 grudnia 2021 roku. Wezwanie Prezesa UOKiK zostało wykonane 6 grudnia 2021 roku. Na 30 czerwca 2023 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie.
- Postępowanie wszczęte 12 marca 2019 roku o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie dotyczy klauzul modyfikacyjnych wskazujących okoliczności, w których Bank jest uprawniony do zmiany warunków umownych, w tym wysokości opłat i prowizji. W ocenie Prezesa UOKiK stosowane przez Bank klauzule modyfikacyjne umożliwiają Bankowi jednostronną, nieograniczoną i dowolną możliwość zmiany sposobu wykonania umowy. W konsekwencji Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że klauzule stosowane przez Bank kształtują prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają ich interesy, co uzasadnia stwierdzenie ich abuzywności. Pismem z 31 maja 2019 roku Bank ustosunkował się do zarzutów Prezesa UOKiK wskazując, że są one bezzasadne. Bank zwrócił uwagę m.in. na fakt, że zakwestionowane klauzule są skonkretyzowane oraz precyzyjnie określają okoliczności uprawniające Bank do zmiany wzorca. Postanowieniem z 7 czerwca 2022 roku UOKiK wezwał Bank do przedstawienia szeregu informacji dotyczących spornych klauzul, obrotu Banku oraz przychodu uzyskanego tytułem zmian opłat i prowizji w oparciu o kwestionowane klauzule. Wezwanie UOKiK zostało wykonane 11 lipca i 30 września 2022 roku. Kolejnym postanowieniem Prezes UOKiK przedłużał termin zakończenia postępowania. Aktualny, wskazany przez Prezesa UOKiK termin to 29 września 2023 roku. Na 30 czerwca 2023 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie.

- **POSTĘPOWANIA PROWADZONE PRZED SĄDEM OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów toczą się dwa postępowania z udziałem Banku:

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE KLAUZUL SPREADOWYCH**

Postępowanie zostało zainicjowane odwołaniem Banku (złożonym w dniu 13 listopada 2020 roku) od decyzji Prezesa UOKiK z 16 października 2020 roku. Przedmiotową decyzją Prezes UOKiK uznał postanowienia wzorca umowy „Aneks do umowy kredytu mieszkaniowego/pożyczki hipotecznej” w części „Załącznik do aneksu Zasady ustalania spreadu walutowego w PKO BP S.A.” za postanowienia niedozwolone i zakazał ich wykorzystywania. Dodatkowo Prezes UOKiK nakazał poinformować wszystkich konsumentów będących stronami ocenianych aneksów o uznaniu ich za niedozwolone i skutkach z tego wynikających, najpóźniej w terminie dziewięciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji oraz nakazał złożyć oświadczenie, o treści wskazanej w decyzji, w terminie najpóźniej 1 miesiąca od uprawomocnienia się decyzji, utrzymywanego na stronie internetowej przez okres 4 miesięcy. Ponadto Prezes UOKiK nałożył na Bank karę w wysokości 41 milionów PLN, płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej. W odwołaniu od wskazanej decyzji Bank wniósł o jej zmianę poprzez uznanie, że nie doszło do naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych klauzul umownych, względnie poprzez umorzenie postępowania. Wniesiono również o uchylene decyzji lub jej zmianę poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej znaczące obniżenie. W odwołaniu podniesiono szereg zarzutów materialnych i procesowych. Zasadnicze argumenty Banku sprowadzają się do zwrócenia uwagi, że decyzja Prezesa UOKiK stanowi przejaw niezgodnej z prawem i pozbawionej podstaw ingerencji w politykę cenową Banku, wskazania na brak merytorycznych podstaw do ingerencji Prezesa UOKiK, to jest brak podstaw do uznania, iż Bank stosował niedozwolone postanowienia umowne oraz wskazania, że nałożona na Bank kara jest rażąco wysoka. W odpowiedzi na odwołanie Prezes UOKiK podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Aktualnie Bank oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy. Na 30 czerwca 2023 roku Bank ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 41 milionów PLN.

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA PRAKTYK OGRANICZAJĄCYCH KONKURENCJĘ NA RYNKU PŁATNOŚCI ZA POMOCĄ KART PŁATNICZYCH W POLSCE**

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK postanowieniem z 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard.

Postępowanie dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty interchange za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku podmiotom zewnętrznym. 29 grudnia 2006 roku UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu opłaty interchange za ograniczające konkurencję oraz nakazał ich zaniechania, jednocześnie nakładając m.in. na Bank karę pieniężną w kwocie 16,6 miliona PLN. Bank odwołał się od wyżej wymienionej decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). Wyrokiem z 21 listopada 2013 roku SOKiK zmniejszył karę wymierzoną Bankowi do kwoty 10,4 miliona PLN. Strony postępowania wniosły apelacje. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 6 października 2015 roku przywrócił pierwotną wysokość nałożonych kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK, tj. karę w kwocie 16,6 miliona PLN (kara nałożona na PKO Bank Polski S.A.) i karę w kwocie 4,8 miliona PLN (kara nałożona na Nordea Bank Polska S.A., której PKO Bank Polski S.A. jest następcą prawnym w drodze połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych). Kara została zapłacona przez Bank w październiku 2015 roku. Na skutek wniesionej przez Bank skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy wyrokiem z 25 października 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Kara zapłacona przez Bank została zwrócona Bankowi 21 marca 2018 roku. 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił do ponownego rozpoznania wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 21 listopada 2013 roku. Aktualnie, postępowanie w sprawie prowadzone jest w I instancji przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Na 30 czerwca 2023 roku Bank ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 21 milionów PLN.

- **POSTĘPOWANIA PRZED KOMISJĄ NADZORU FINANSOWEGO**

- Przeciwko Bankowi toczy się, wszczęte z urzędu, postępowanie administracyjne prowadzone przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF). Z pism KNF wynika, że zidentyfikowane zostały nieprawidłowości świadczące o naruszeniu przez Bank (jako agenta ubezpieczeniowego) przepisów dotyczących organizacji oraz nadzorowania czynności agencyjnych u agenta ubezpieczeniowego, w zakresie związanym z realizacją obowiązku doskonalenia zawodowego przez osoby fizyczne wykonujące czynności agencyjne w imieniu Banku. W toku postępowania Bank podjął działania mające na celu usunięcie nieprawidłowości w obszarze nadzoru nad wykonywaniem czynności agencyjnych przez działające na rzecz Banku osoby fizyczne, w tym w zakresie przestrzegania realizacji przez te osoby obowiązków doskonalenia zawodowego w kolejnych latach. Postępowanie było wielokrotnie przedłużane, ostatnio postanowieniem z 31 maja 2023 roku przedłużono je o kolejne trzy miesiące. Formalnie KNF nie sformułowała konkretnych zarzutów stanowiących przedmiot postępowania.
- Pismem z 20 marca 2023 roku KNF zawiadomiła Bank o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na Bank kary pieniężnej na podstawie art. 73 ust. 1 pkt 11 w zw. z ust. 3 pkt 10 ustawy z dnia 5 lipca 2018 roku o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (dalej: „UKSC”), w związku z niezapewnieniem przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa systemu informacyjnego wykorzystywanego do świadczenia usługi kluczowej w terminie, o którym mowa w art. 15 ust. 1 UKSC. Bank przeprowadził audyt w okresie od 15 listopada 2021 roku do 25 lutego 2022 roku. Decyzją z 21 lipca 2023 roku KNF nałożyła na Bank karę pieniężną w wysokości 45 000 złotych za naruszenie art. 15 ust. 1 UKSC poprzez niezapewnienie przeprowadzenia, co najmniej raz na 2 lata, audytu bezpieczeństwa systemu informatycznego wykorzystywanego do świadczenia usługi kluczowej. W ocenie KNF audyt powinien zostać przeprowadzony do 21 października 2021 roku.
- KNF prowadzi postępowanie w sprawie nałożenia na Bank, prowadzący działalność maklerską poprzez wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę - Biuro Maklerskie, kary administracyjnej w związku z podejrzeniem niedopełnienia obowiązku w zakresie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (dalej: „AML”). Bank odpowiedział na wezwanie KNF do złożenia pisemnych wyjaśnień w zakresie skali korzyści osiągniętych lub strat unikniętych przez Bank w związku z naruszeniami ustawy AML, strat poniesionych przez osoby trzecie w związku z naruszeniem ustawy AML, ewentualnych kar administracyjnych nałożonych na podstawie przepisów ustawy AML. Ponadto, KNF przekazała do wiadomości Banku pismo skierowane do GIIF z prośbą o przekazanie informacji dotyczących dotychczasowych naruszeń przepisów ustawy AML przez Bank. 4 lipca 2023 roku KNF przekazała zawiadomienie, że z uwagi na konieczność dokonania pogłębionej analizy zebranego materiału dowodowego, zakończenie postępowania administracyjnego planowane jest do 30 sierpnia 2023 roku.

- **ROSZCZENIA ODSZKODOWAWCZE ZWIĄZANE Z OPŁATĄ INTERCHANGE**

Bankowi doręczono osiem wezwań do wzięcia udziału w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej w sprawach dotyczących opłaty interchange. Po stronie pozwanej występują inne banki, a w części spraw także organizacje kartowe. Roszczenia wobec pozwanych banków opiewają aktualnie na łączną kwotę 898 milionów PLN i dochodzone są tytułem odszkodowania za różnice w wysokości opłat interchange wynikających z zastosowania praktyk ograniczających konkurencję. Ponieważ postępowania te nie toczą się przeciwko Bankowi, ich wartość nie została uwzględniona w łącznej wartości przedmiotu sporu spraw przeciwko Bankowi.

Konsekwencją uznania przez sądy roszczeń za zasadne może być wystąpienie przez pozwanych w odrębnym procesie z roszczeniami regresowymi przeciwko innym bankom, w tym PKO Bankowi Polskiemu S.A. Na 30 czerwca 2023 roku Bank wstąpił do ośmiu postępowań w charakterze interwenienta ubocznego. W dwóch z tych postępowań zapadły korzystne dla pozwanych prawomocne wyroki oddalające roszczenia powodów, w kolejnych dwóch nieprawomocne wyroki oddalające powództwo w całości, a w jednym nieprawomocny wyrok oddalający powództwo w znacznym zakresie. Oddalenie roszczeń nastąpiło z uwagi na uwzględnienie zarzutu przedawnienia.

- **ROSZCZENIA REPRYWATYZACYJNE W STOSUNKU DO NIERUCHOMOŚCI UŻYTKOWANYCH PRZEZ BANK**

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego prowadzone są dwa postępowania, których stroną jest Bank. W jednym postępowaniu, Bank wniósł skargę kasacyjną od niekorzystnego prawomocnego wyroku oddalającego roszczenia Banku. Drugie postępowanie, którego przedmiotem jest stwierdzenie nieważności decyzji odmawiającej wnioskodawcy przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości Banku, toczy się przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, ponieważ druga strona wniosła skargę kasacyjną;

Prawdopodobieństwo zaistnienia poważnych roszczeń wobec Banku z tytułu powyższych postępowań jest niewielkie.

34. AKCJONARIAT BANKU

Zgodnie z informacjami PKO Banku Polskiego S.A. na dzień przekazania raportu akcjonariuszami posiadającymi bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są trzy podmioty: Skarb Państwa, Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Grupa funduszy Allianz Otwarty Fundusz Emerytalny.

Według informacji posiadanych na 30 czerwca 2023 roku akcjonariat Banku jest następujący:

NAZWA PODMIOTU	liczba akcji	liczba głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Na 30 czerwca 2023 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	113 978 220	9,12%	1 zł	9,12%
Grupa funduszy Allianz Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	104 137 594	8,33%	1 zł	8,33%
Pozostali akcjonariusze ³	663 965 206	53,12%	1 zł	53,12%
Razem	1 250 000 000	100%	---	100%
Na 31 grudnia 2022 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	108 266 112	8,66%	1 zł	8,66%
Grupa funduszy Allianz ^{1,2}	106 567 559	8,53%	1 zł	8,53%
Pozostali akcjonariusze ³	667 247 349	53,38%	1 zł	53,38%
Razem	1 250 000 000	100%	---	100%

¹ Wyliczenia według stanów posiadania akcji na koniec danego okresu publikowanych przez PTE w informacjach półrocznych lub rocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Biuletynu Statystycznego GPW.

² W skład Grupy wchodzi: Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny, Drugi Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny.

³ W tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na dzień 30 czerwca 2023 roku i na 31 grudnia 2022 roku posiadał 24 487 297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

• STRUKTURA KAPITAŁU AKCYJNEGO PKO BANKU POLSKIEGO S.A.:

Seria	Rodzaj akcji	Ilość akcji	Wartość nominalna 1 akcji	Wartość serii według wartości nominalnej
Seria A	akcje zwykłe imienne	312 500 000	1 zł	312 500 000
Seria A	akcje zwykłe na okaziciela	197 500 000	1 zł	197 500 000
Seria B	akcje zwykłe na okaziciela	105 000 000	1 zł	105 000 000
Seria C	akcje zwykłe na okaziciela	385 000 000	1 zł	385 000 000
Seria D	akcje zwykłe na okaziciela	250 000 000	1 zł	250 000 000
Razem	---	1 250 000 000	---	1 250 000 000

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku oraz w 2022 roku nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału zakładowego PKO Banku Polskiego S.A. Wyemitowane akcje PKO Banku Polskiego S.A. nie są uprzywilejowane i są w pełni opłacone.

WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

35. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

AKTYWA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ 30.06.2023	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	727	-	727	-
Pozostałe instrumenty pochodne	10 951	1	10 950	-
Papiery wartościowe	86 838	78 412	7 833	593
przeznaczone do obrotu	899	897	-	2
dłużne papiery wartościowe	865	863	-	2
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	32	32	-	-
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	2	2	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	638	316	1	321
dłużne papiery wartościowe	340	295	-	45
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	21	21	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach	277	-	1	276
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (dłużne papiery wartościowe)	85 301	77 199	7 832	270
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 999	-	-	13 999
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 169	-	-	3 169
kredyty na nieruchomości	2	-	-	2
kredyty gospodarcze	79	-	-	79
kredyty konsumpcyjne	3 088	-	-	3 088
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite - kredyty na nieruchomości	10 830	-	-	10 830
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	112 515	78 413	19 510	14 592

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ 30.06.2023	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	4 290	-	4 290	-
Pozostałe instrumenty pochodne	11 177	-	11 177	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	75	75	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	15 542	75	15 467	-

AKTYWA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2022	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	217	-	217	-
Pozostałe instrumenty pochodne	13 745	1	13 744	-
Papiery wartościowe	63 195	49 614	12 578	1 003
przeznaczone do obrotu	199	199	-	-
dłużne papiery wartościowe	171	171	-	-
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	27	27	-	-
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1	1	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	710	341	1	368
dłużne papiery wartościowe	366	321	-	45
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	20	20	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach	324	-	1	323
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (dłużne papiery wartościowe)	62 286	49 074	12 577	635
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	15 460	-	-	15 460
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 565	-	-	3 565
kredyty na nieruchomości	4	-	-	4
kredyty gospodarcze	85	-	-	85
kredyty konsumpcyjne	3 476	-	-	3 476
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite – kredyty na nieruchomości	11 895	-	-	11 895
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	92 617	49 615	26 539	16 463

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2022	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	6 727	-	6 727	-
Pozostałe instrumenty pochodne	14 002	-	14 002	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	7	7	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	20 736	7	20 729	-

WPŁYW PARAMETRÓW ESTYMOWANYCH NA WYCENĘ DO WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA POZIOMIE 3	30.06.2023		31.12.2022	
	Wartość godziwa według		Wartość godziwa według	
	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego
Akcje Visa Inc. ¹	80	72	145	133
Pozostałe inwestycje kapitałowe ²	208	188	189	171
Obligacje korporacyjne ³	319	316	681	679
Kredyty i pożyczki udzielone klientom ⁴	14 699	13 299	16 233	14 687

¹ scenariusz zakładający współczynnik z tytułu dyskonta dotyczącego przyszłych warunków zamiany akcji serii C na akcje zwykłe na poziomie odpowiednio 0%/100%

² scenariusz zakładający zmianę wartości wyceny o +/-5%

³ scenariusz zakładający zmianę spreadu kredytowego o +/- 10%

⁴ scenariusz zakładający zmianę stopy dyskontowej o +/- 0,5 p.p.

UZGODNIENIE ZMIAN W TRAKCIE OKRESÓW WARTOŚCI GODZIWEJ NA POZIOMIE 3 HIERARCHII WARTOŚCI GODZIWEJ	01.01- 30.06.2023	01.01- 30.06.2022
Bilans otwarcia na początek okresu	16 463	19 215
Zwiększenie zaangażowania w instrumenty kapitałowe	36	1
Zmniejszenie zaangażowania w instrumenty kapitałowe	(79)	(27)
Zwiększenie zaangażowania w obligacje korporacyjne	2	43
Zmniejszenie zaangażowania w obligacje korporacyjne	(13)	(61)
Zwiększenie zaangażowania w kredyty i pożyczki udzielone klientom	718	1 773
Zmniejszenie zaangażowania w kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1 794)	(3 091)
Reklasyfikacja z kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu do wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	45	44
Reklasyfikacja z kategorii wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(98)	(139)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(361)	(48)
Zmiana wyceny ujęta w innych dochodach całkowitych	(307)	(65)
Różnice kursowe	(4)	12
Inne	(16)	4
Stan na koniec okresu	14 592	17 661

36. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W JEDNOSTKOWYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ

30.06.2023	wartość bilansowa	wartość godziwa		
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Kasa, środki w Banku Centralnym	13 767	4 597	9 170	-
Należności od banków	18 245	-	18 245	-
Papiery wartościowe (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	71 654	55 417	7 957	2 125
obligacje skarbowe PLN	49 342	44 615	-	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 037	10 802	-	-
obligacje komunalne PLN	6 334	-	6 495	-
obligacje korporacyjne PLN	2 291	-	-	2 125
obligacje korporacyjne walutowe	1 650	-	1 462	-
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	5 143	-	5 143	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	198 735	-	-	201 665
kredyty na nieruchomości	75 927	-	-	76 215
kredyty gospodarcze	95 662	-	-	97 699
kredyty konsumpcyjne	27 146	-	-	27 751
Inne aktywa finansowe	1 685	-	-	1 685
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	42	-	42	-
Zobowiązania wobec banków	2 956	-	2 956	-
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	100	-	100	-
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	361 465	-	-	361 201
zobowiązania wobec gospodarstw domowych	290 806	-	-	290 542
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	57 941	-	-	57 941
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	12 718	-	-	12 718
Otrzymane kredyty i pożyczki	722	-	-	722
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	3 402	-	3 437	-
Zobowiązania podporządkowane	2 777	-	2 764	-
Inne zobowiązania finansowe	4 116	-	-	4 116

31.12.2022	wartość bilansowa	wartość godziwa		
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Kasa, środki w Banku Centralnym	15 719	4 078	11 641	-
Należności od banków	19 442	-	19 440	-
Papiery wartościowe (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	67 821	49 183	7 779	1 710
obligacje skarbowe PLN	45 870	38 773	-	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 100	10 410	-	-
obligacje komunalne PLN	6 182	-	6 332	-
obligacje korporacyjne PLN	1 990	-	-	1 710
obligacje korporacyjne walutowe	1 679	-	1 447	-
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	7	-	7	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	193 466	-	-	196 253
kredyty na nieruchomości	77 773	-	-	78 069
kredyty gospodarcze	89 492	-	-	91 398
kredyty konsumpcyjne	26 201	-	-	26 786
Inne aktywa finansowe	1 654	-	-	1 654
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	-	9	-
Zobowiązania wobec banków	2 926	-	2 926	-
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	334 907	-	-	334 006
zobowiązania wobec gospodarstw domowych	260 729	-	-	259 829
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	56 990	-	-	56 989
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	17 188	-	-	17 188
Otrzymane kredyty i pożyczki	726	-	-	726
Zobowiązania podporządkowane	2 781	-	2 603	-
Inne zobowiązania finansowe	4 176	-	-	4 176

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

37. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku.

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie (przy zmieniającym się otoczeniu) rentowności działalności biznesowej, przy jednoczesnej kontroli i utrzymaniu poziomu ryzyka w ramach systemu limitów i przyjętej przez Bank tolerancji na ryzyko i systemu limitów w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym. Poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Bank identyfikuje ryzyka w swojej działalności oraz analizuje wpływ poszczególnych rodzajów ryzyka na swoją działalność biznesową. Wszystkie ryzyka podlegają zarządzaniu, część z nich ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia. Za istotne ryzyka Bank uznaje ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności (w tym ryzyko finansowania), ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych oraz ryzyko modeli. Regularnie, co najmniej w cyklu rocznym, Bank przeprowadza ocenę istotności wszystkich zidentyfikowanych ryzyk.

Szczegółowy opis zasad zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka zawarty jest w sprawozdaniu finansowym PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku i raporcie „[ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU W GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.](#)”.

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku:

- Bank monitorował sytuację klientów oraz dostosowywał politykę kredytową mając na uwadze zabezpieczenie dobrej jakości portfela kredytowego. W ramach wyceny ekspozycji kredytowych Bank uwzględnił szczególnie informacje dotyczące powiązań gospodarczych klientów z kontrahentami z Ukrainy, Białorusi i Rosji. Specyficzne działania podejmowane przez Bank w obszarze zarządzania ryzykiem w związku z sytuacją w Ukrainie zaprezentowane zostały w nocie „[WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA PKO BANK POLSKI S.A.](#)”.
- W zakresie ryzyka stopy procentowej wyzwaniem dla sektora bankowego jest reforma wskaźników referencyjnych, w tym w szczególności zaproponowana przez Narodową Grupę Roboczą „mapa drogowa” zastąpienia wskaźników WIBID/WIBOR indeksem WIRON. Reforma może mieć istotny wpływ na wycenę instrumentów finansowych oraz efektywność posiadanych transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej. Reforma będzie miała także istotny wpływ na produkty oferowane klientom oraz na strukturę przeszacowania aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych Banku, determinującą poziom ryzyka stopy procentowej, na jakie narażony jest Bank (szczegóły patrz nota: „[Reforma wskaźników stóp procentowych](#)”).
- Bank utrzymywał wskaźniki płynności na wysokim, bezpiecznym poziomie, znacznie powyżej limitu nadzorczego oraz poziom płynności, który umożliwił szybką i skuteczną reakcję na potencjalne zagrożenia. Bank odpowiednio kształtował swoje źródła finansowania poprzez dostosowywanie oferty depozytowej (w szczególności oprocentowania depozytów) do bieżących potrzeb oraz spłatę wymagalnych środków pozyskanych z rynku finansowego w drodze emisji, szczegóły patrz nota: „[Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej, walutowym i płynności](#)”).
- Realizowane były zadania mające na celu rozbudowę systemów informatycznych, pozwalających na gromadzenie danych w zakresie ESG, w szczególności dotyczących ryzyka środowiskowego oraz przygotowanie do systemowego ujawniania tych danych.

38. RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE

- **NALEŻNOŚCI OD BANKÓW**

Na 30 czerwca 2023 roku i 31 grudnia 2022 roku wszystkie należności od banków znajdowały się w Fazie 1.

- **PAPIERY WARTOŚCIOWE**

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 30.06.2023 Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wartość brutto = wartość netto	84 996	291	14	85 301	-
bony pieniężne NBP	19 975	-	-	19 975	-
obligacje skarbowe PLN	44 843	-	-	44 843	-
obligacje skarbowe walutowe	1 439	-	-	1 439	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 786	-	-	9 786	-
obligacje komunalne PLN	4 928	261	-	5 189	-
obligacje korporacyjne PLN	2 507	30	14	2 551	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 518	-	-	1 518	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 30.06.2023 Wycena: wg zamortyzowanego kosztu	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wartość brutto	71 308	412	-	71 720	-
obligacje skarbowe PLN	49 348	-	-	49 348	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 040	-	-	12 040	-
obligacje komunalne PLN	6 200	161	-	6 361	-
obligacje korporacyjne PLN	2 191	115	-	2 306	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 529	136	-	1 665	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(47)	(19)	-	(66)	-
obligacje skarbowe PLN	(6)	-	-	(6)	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	(3)	-	-	(3)	-
obligacje komunalne PLN	(25)	(2)	-	(27)	-
obligacje korporacyjne PLN	(4)	(11)	-	(15)	-
obligacje korporacyjne walutowe	(9)	(6)	-	(15)	-
Wartość netto	71 261	393	-	71 654	-
obligacje skarbowe PLN	49 342	-	-	49 342	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 037	-	-	12 037	-
obligacje komunalne PLN	6 175	159	-	6 334	-
obligacje korporacyjne PLN	2 187	104	-	2 291	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 520	130	-	1 650	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE RAZEM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 30.06.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wartość brutto	156 304	703	14	157 021	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(47)	(19)	-	(66)	-
Wartość netto	156 257	684	14	156 955	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2022 Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wartość brutto	61 908	2	374	62 284	359
obligacje skarbowe PLN	40 649	-	-	40 649	-
obligacje skarbowe walutowe	3 977	-	-	3 977	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 373	-	-	9 373	-
obligacje komunalne PLN	5 044	2	-	5 046	-
obligacje korporacyjne PLN	2 476	-	374	2 850	359
obligacje korporacyjne walutowe	389	-	-	389	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	2	2	2
obligacje korporacyjne PLN	-	-	2	2	2
Wartość netto	61 908	2	376	62 286	361
obligacje skarbowe PLN	40 649	-	-	40 649	-
obligacje skarbowe walutowe	3 977	-	-	3 977	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 373	-	-	9 373	-
obligacje komunalne PLN	5 044	2	-	5 046	-
obligacje korporacyjne PLN	2 476	-	376	2 852	361
obligacje korporacyjne walutowe	389	-	-	389	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2022 Wycena: wg zamortyzowanego kosztu	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wartość brutto	67 555	336	-	67 891	-
obligacje skarbowe PLN	45 875	-	-	45 875	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 108	-	-	12 108	-
obligacje komunalne PLN	6 206	-	-	6 206	-
obligacje korporacyjne PLN	1 818	195	-	2 013	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 548	141	-	1 689	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(45)	(25)	-	(70)	-
obligacje skarbowe PLN	(5)	-	-	(5)	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	(8)	-	-	(8)	-
obligacje komunalne PLN	(24)	-	-	(24)	-
obligacje korporacyjne PLN	(4)	(19)	-	(23)	-
obligacje korporacyjne walutowe	(4)	(6)	-	(10)	-
Wartość netto	67 510	311	-	67 821	-
obligacje skarbowe PLN	45 870	-	-	45 870	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 100	-	-	12 100	-
obligacje komunalne PLN	6 182	-	-	6 182	-
obligacje korporacyjne PLN	1 814	176	-	1 990	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 544	135	-	1 679	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE RAZEM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wartość brutto	129 463	338	374	130 175	359
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(45)	(25)	2	(68)	2
Wartość netto	129 418	313	376	130 107	361

• KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 30.06.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite – kredyty na nieruchomości					
Wartość brutto = Wartość netto	10 248	556	26	10 830	1
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto	172 263	27 619	7 568	207 450	274
kredyty na nieruchomości	68 029	8 381	1 544	77 954	81
kredyty gospodarcze	80 056	16 049	3 955	100 060	136
kredyty konsumpcyjne	24 178	3 189	2 069	29 436	57
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(961)	(3 124)	(4 630)	(8 715)	34
kredyty na nieruchomości	(84)	(789)	(1 154)	(2 027)	(12)
kredyty gospodarcze	(484)	(1 680)	(2 234)	(4 398)	3
kredyty konsumpcyjne	(393)	(655)	(1 242)	(2 290)	43
Wartość netto	171 302	24 495	2 938	198 735	308
kredyty na nieruchomości	67 945	7 592	390	75 927	69
kredyty gospodarcze	79 572	14 369	1 721	95 662	139
kredyty konsumpcyjne	23 785	2 534	827	27 146	100
Kredyty i pożyczki udzielone klientom razem					
Wartość brutto	182 511	28 175	7 594	218 280	275
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(961)	(3 124)	(4 630)	(8 715)	34
Wartość netto	181 550	25 051	2 964	209 565	309

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite – kredyty na nieruchomości					
Wartość brutto = Wartość netto	11 372	502	21	11 895	1
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto	168 347	25 972	7 496	201 815	195
kredyty na nieruchomości	68 579	9 542	1 727	79 848	90
kredyty gospodarcze	76 267	13 447	4 009	93 723	55
kredyty konsumpcyjne	23 501	2 983	1 760	28 244	50
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(855)	(2 853)	(4 641)	(8 349)	20
kredyty na nieruchomości	(90)	(710)	(1 275)	(2 075)	(15)
kredyty gospodarcze	(418)	(1 542)	(2 271)	(4 231)	(1)
kredyty konsumpcyjne	(347)	(601)	(1 095)	(2 043)	36
Wartość netto	167 492	23 119	2 855	193 466	215
kredyty na nieruchomości	68 489	8 832	452	77 773	75
kredyty gospodarcze	75 849	11 905	1 738	89 492	54
kredyty konsumpcyjne	23 154	2 382	665	26 201	86
Kredyty i pożyczki udzielone klientom razem					
Wartość brutto	179 719	26 474	7 517	213 710	196
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(855)	(2 853)	(4 641)	(8 349)	20
Wartość netto	178 864	23 621	2 876	205 361	216

• INNE AKTYWA FINANSOWE

INNE AKTYWA FINANSOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	W tym POCl
30.06.2023					
Wartość brutto	1 684	-	131	1 815	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	(130)	(130)	-
Wartość netto	1 684	-	1	1 685	-

INNE AKTYWA FINANSOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	W tym POCl
31.12.2022					
Wartość brutto	1 653	-	145	1 798	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	(144)	(144)	-
Wartość netto	1 653	-	1	1 654	-

• UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 30.06.2023	FAZA 1		FAZA 2		FAZA 3		Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa			
Linie i limity kredytowe	69 466	(147)	7 708	(422)	126	(27)	77 300	(596)	76 704
na nieruchomości	3 580	(12)	126	(4)	5	(2)	3 711	(18)	3 693
gospodarcze	56 986	(108)	5 873	(300)	105	(20)	62 964	(428)	62 536
konsumpcyjne	8 900	(27)	1 709	(118)	16	(5)	10 625	(150)	10 475
Pozostałe	3 915	-	-	-	-	-	3 915	-	3 915
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	73 381	(147)	7 708	(422)	126	(27)	81 215	(596)	80 619
zobowiązania nieodwołalne	34 336	(73)	4 099	(215)	57	(10)	38 492	(298)	38 194
POCI	-	-	1	-	3	(1)	4	(1)	3
Udzielone gwarancje i poręczenia									
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	9 769	(6)	1 652	(67)	517	(21)	11 938	(94)	11 844
dla podmiotów finansowych	4 687	-	-	-	-	-	4 687	-	4 687
dla podmiotów niefinansowych	5 033	(6)	1 652	(67)	517	(21)	7 202	(94)	7 108
dla podmiotów budżetowych	49	-	-	-	-	-	49	-	49
obligacje korporacyjne krajowe	2 175	-	-	-	-	-	2 175	-	2 175
dla podmiotów finansowych	2 000	-	-	-	-	-	2 000	-	2 000
dla podmiotów niefinansowych	175	-	-	-	-	-	175	-	175
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	1 065	(3)	-	-	-	-	1 065	(3)	1 062
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 408	(2)	9	-	-	-	1 417	(2)	1 415
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	77	-	-	-	-	-	77	-	77
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	14 494	(11)	1 661	(67)	517	(21)	16 672	(99)	16 573
zobowiązania nieodwołalne	6 007	(6)	1 464	(65)	481	(21)	7 952	(92)	7 860
gwarancje dobrego wykonania umowy	2 162	(3)	825	(47)	160	(16)	3 147	(66)	3 081
POCI	-	-	-	-	220	(1)	220	(1)	219
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	87 875	(158)	9 369	(489)	643	(48)	97 887	(695)	97 192

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2022	FAZA 1		FAZA 2		FAZA 3		Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa			
Linie i limity kredytowe	68 144	(135)	7 220	(406)	132	(45)	75 496	(586)	74 910
na nieruchomości	3 531	(13)	107	(5)	8	(3)	3 646	(21)	3 625
gospodarcze	55 832	(96)	5 310	(281)	100	(35)	61 242	(412)	60 830
konsumpcyjne	8 781	(26)	1 803	(120)	24	(7)	10 608	(153)	10 455
Pozostałe	2 824	-	-	-	1	-	2 825	-	2 825
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	70 968	(135)	7 220	(406)	133	(45)	78 321	(586)	77 735
zobowiązania nieodwołalne	35 862	(60)	3 429	(211)	100	(30)	39 391	(301)	39 090
POCI	-	-	1	-	4	(1)	5	(1)	4
Udzielone gwarancje i poręczenia									
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	10 598	(5)	1 357	(72)	679	(159)	12 634	(236)	12 398
dla podmiotów finansowych	4 839	-	-	-	-	-	4 839	-	4 839
dla podmiotów niefinansowych	5 688	(5)	1 357	(72)	679	(159)	7 724	(236)	7 488
dla podmiotów budżetowych	71	-	-	-	-	-	71	-	71
obligacje korporacyjne krajowe dla podmiotów finansowych	2 000	-	-	-	-	-	2 000	-	2 000
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	315	-	-	-	-	-	315	-	315
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 343	(1)	171	(6)	-	-	1 514	(7)	1 507
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	76	-	-	-	-	-	76	-	76
Razem udzielone gwarancje i poręczenia w tym:	14 332	(6)	1 528	(78)	679	(159)	16 539	(243)	16 296
zobowiązania nieodwołalne	6 988	(5)	1 262	(71)	647	(158)	8 897	(234)	8 663
gwarancje dobrego wykonania umowy	2 499	(2)	860	(54)	281	(147)	3 640	(203)	3 437
POCI	-	-	-	-	284	(5)	284	(5)	279
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	85 300	(141)	8 748	(484)	812	(204)	94 860	(829)	94 031

39. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA OSÓB PRYWATNYCH

Bank w sposób szczególny analizuje portfel kredytów hipotecznych dla osób prywatnych w walutach wymiennalnych. Bank na bieżąco monitoruje jakość tego portfela i analizuje ryzyko pogorszenia się jakości tego portfela. Obecnie jakość portfela pozostaje na akceptowanym poziomie. Bank uwzględni to ryzyko w zarządzaniu adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

KREDYTY I POŻYCZKI NA NIERUCHOMOŚCI DLA OSÓB PRYWATNYCH (BANKOWOŚĆ DETALICZNA I PRYWATNA) WEDŁUG WALUT	30.06.2023			31.12.2022		
	Wartość bilansowa brutto	Odpis na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto	Odpis na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto
w walutach lokalnych	75 492	(1 273)	74 219	74 481	(1 179)	73 302
PLN	75 492	(1 273)	74 219	74 481	(1 179)	73 302
w walutach obcych	7 834	(618)	7 216	11 634	(763)	10 871
CHF	5 809	(522)	5 287	9 353	(677)	8 676
EUR	1 991	(92)	1 899	2 243	(82)	2 161
USD	28	(4)	24	32	(4)	28
INNE	6	-	6	6	-	6
Razem	83 326	(1 891)	81 435	86 115	(1 942)	84 173

Kredyty i pożyczki na nieruchomości w walutach wymiernych udzielone osobom prywatnym według daty udzielenia		30.06.2023			31.12.2022		
		Indeksowane	Denominowane	Razem	Indeksowane	Denominowane	Razem
do 2002 roku	Wartość brutto	-	17	17	-	28	28
	Odpisy na straty kredytowe	-	-	-	-	(1)	(1)
	Wartość netto	-	17	17	-	27	27
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	-	2 286	2 286	-	2 737	2 737
od 2003 roku do 2006 roku	Wartość brutto	-	1 038	1 038	-	1 976	1 976
	Odpisy na straty kredytowe	-	(79)	(79)	-	(111)	(111)
	Wartość netto	-	959	959	-	1 865	1 865
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	-	25 647	25 647	-	30 771	30 771
od 2007 roku do 2009 roku	Wartość brutto	-	2 950	2 950	-	4 911	4 911
	Odpisy na straty kredytowe	-	(368)	(368)	-	(490)	(490)
	Wartość netto	-	2 582	2 582	-	4 421	4 421
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	-	29 326	29 326	-	35 811	35 811
od 2010 roku do 2012 roku	Wartość brutto	1 894	1 925	3 819	2 436	2 268	4 704
	Odpisy na straty kredytowe	(76)	(93)	(169)	(74)	(85)	(159)
	Wartość netto	1 818	1 832	3 650	2 362	2 183	4 545
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	8 063	9 991	18 054	8 741	10 344	19 085
od 2013 roku do 2016 roku	Wartość brutto	3	7	10	4	11	15
	Odpisy na straty kredytowe	-	(2)	(2)	-	(2)	(2)
	Wartość netto	3	5	8	4	9	13
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	15	30	45	18	34	52
Razem	Wartość brutto*	1 897	5 937	7 834	2 440	9 194	11 634
	Odpisy na straty kredytowe	(76)	(542)	(618)	(74)	(689)	(763)
	Wartość netto	1 821	5 395	7 216	2 366	8 505	10 871
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	8 078	67 280	75 358	8 759	79 697	88 456

* Wartość bilansowa brutto ww. portfela kredytów uwzględnia korektę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego potencjalnych spraw spornych dla portfela kredytów hipotecznych w walutach wymiernych oraz istniejących spraw spornych dotyczących ekspozycji kredytowych ujętych na datę bilansową w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (patrz noty „Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiernych”, „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”)

40. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ, WALUTOWYM I PŁYNNOŚCI

- ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Banku na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b. w dół w horyzoncie jednego roku we wszystkich walutach	30.06.2023	31.12.2022
Wrażliwość dochodu odsetkowego (mln PLN)	(753)	(712)

Wrażliwość wartości ekonomicznej (stress-test) portfela bankowego Banku we wszystkich walutach	30.06.2023	31.12.2022
Wrażliwość wartości ekonomicznej (mln PLN)	(1 240)	(886)

Miara wartości zagrożonej IR VaR w portfelu handlowym	30.06.2023	31.12.2022
IR VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN):		
Wartość średnia	72	37
Wartość maksymalna	133	86
Wartość na koniec okresu	83	56

- ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

FX VaR Banku, łącznie dla wszystkich walut	30.06.2023	31.12.2022
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹	57	128

POZYCJA WALUTOWA	30.06.2023	31.12.2022
EUR	320	(70)
CHF	(1 013)	(1 625)
Pozostałe (Globalna Netto)	(16)	(18)

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jakie narażony jest Bank. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe, wyjątkiem są pozycje strukturalne w UAH (1 072,3 mln PLN) oraz w EUR (23,5 mln PLN), na które Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie z wyznaczania pozycji walutowych.

• ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

	a'vista	0 – 1 miesiąc	1 – 3 miesiące	3 – 6 miesiące	6 – 12 miesiące	12 – 24 miesiące	24 – 60 miesiące	pow. 60 miesiące
30.06.2023								
Urealniona luka okresowa	7 515	104 204	(17 574)	(5 273)	10 048	12 114	23 119	(134 154)
Urealniona skumulowana luka okresowa	7 515	111 719	94 145	88 873	98 921	111 035	134 154	
31.12.2022								
Urealniona luka okresowa	8 548	67 153	(10 815)	(2 012)	(350)	24 862	23 609	(110 995)
Urealniona skumulowana luka okresowa	8 548	75 701	64 886	62 874	62 524	87 386	110 995	-

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI	30.06.2023	31.12.2022
NSFR - wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania	151,2%	131,8%
LCR - wskaźnik pokrycia płynności	203,2%	155,8%

W okresie zakończonym 30 czerwca 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM BANKU

41. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Bank, zgodnie z art. 92 rozporządzenia CRR	
• łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	8,0%
• współczynnik kapitału Tier 1 (T1)	6,0%
• współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	4,5%

Wymóg połączonego bufora ponad minima określone w art. 92 rozporządzenia CRR, stanowiący sumę obowiązujących buforów	30.06.2023	31.12.2022
Łącznie:	4,54%	4,52%
• zabezpieczającego	2,5%	2,5%
• antycyklicznego	0,04%	0,02%
• ryzyka systemowego ¹	0%	0%
• z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”)	2%	2%

¹ 19 marca 2020 roku, w związku z epidemią COVID-19, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów znoszące bufor ryzyka systemowego. Tym niemniej wcześniej obowiązujący bufor w wysokości 3% uwzględniany jest w kalkulacji wymaganego poziomu współczynników do spełnienia warunków wypłaty dywidendy.

Adekwatność kapitałowa	30.06.2023	31.12.2022
Kapitał własny	39 221	34 085
kapitały: zakładowy, zapasowy, rezerwy i fundusz ogólnego ryzyka	33 163	31 536
niepodzielony wynik finansowy	9 437	7 809
wynik roku bieżącego	1 948	3 258
inne całkowite dochody	(5 327)	(8 518)
Wyłączenia z kapitału własnego:	(998)	(1 770)
wynik roku bieżącego	1 948	3 258
zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(2 946)	(5 028)
Inne pomniejszenia funduszy:	3 926	4 692
wartość firmy	755	755
inne wartości niematerialne	1 290	1 390
dodatkowe korekty aktywów (AVA, DVA, NPE, zaangażowania kapitałowe i DTA powyżej progów określonych w art. 48 CRR) ¹	1 880	2 547
Prześciowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 CRR	-	1 360
Prześciowe odwrócenie wpływu MSSF 9	1 067	1 393
Wynik roku bieżącego zaliczony za zgodą KNF	-	895
Kapitał Tier 1	37 361	34 811
Kapitał Tier 2 (dług podporządkowany)	2 352	2 584
Fundusze własne	39 713	37 395
Wymogi w zakresie funduszy własnych	14 915	15 858
Ryzyko kredytowe	12 956	13 423
Ryzyko operacyjne ²	1 670	2 043
Ryzyko rynkowe ³	238	342
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	51	50
Łączny współczynnik kapitałowy	21,30	18,86
Współczynnik kapitału Tier 1	20,04	17,56

¹ AVA – dodatkowa korekta wyceny (additional valuation adjustment), DVA – korekta wartości kredytowej własnej (debt valuation adjustment), NPE – korekta z tytułu niewystarczającego pokrycia odpisami ekspozycji nieobsługiwanych (non-performing exposures), DTA – nadwyżka zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (deferred tax assets)

² W I półroczu 2023 roku nastąpił spadek wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego o 373 miliony PLN będący w głównej mierze konsekwencją wdrożenia indywidualnego skalowania kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych CHF w podejściu AMA zgodnie z uzyskaną decyzją KNF z 22 lutego 2023 roku. Celem zmiany jest zapewnienie, aby historycznie poniesione koszty portfela kredytów hipotecznych CHF były uwzględniane w modelu AMA w adekwatnej skali w relacji do ryzyka, które potencjalnie Bank może jeszcze z tego tytułu ponieść.

³ Spadek wartości wymogu na ryzyko rynkowe na koniec czerwca 2023 roku w stosunku do 31 grudnia 2022 roku spowodowany była przede wszystkim spadkiem wymogu z tytułu ryzyka walutowego, który wyniósł 70 milionów PLN na koniec czerwca 2023 roku wobec 138 milionów PLN na koniec grudnia 2022 roku.

W przypadku gdyby nie były stosowane rozwiązania przejściowe dotyczące częściowego odwrócenia wpływu MSSF 9 zgodnie z art. 473a rozporządzenia CRR, kapitał Tier 1 Banku wyniósłby 36 106 mln PLN, łączny kapitał 38 458 mln PLN, współczynnik kapitału Tier 1 byłby na poziomie 19,53%, łączny współczynnik kapitałowy 20,80%, a wskaźnik dźwigni 8,18%.

Zapisy dotyczące tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR obowiązywały do 31 grudnia 2022 roku.

42. DYWIDENDY I PODZIAŁ ZYSKU

21 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku (ZWZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku osiągniętego w 2022 roku, zgodnie z którą kwotę:

- 1 629 138 013,50 PLN przeznaczono na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym dywidendy zaliczkowej zgodnie z § 30 Statutu Banku,
- 1 629 138 013,50 PLN pozostawiono jako niepodzielną.

Jednocześnie ZWZ podjęło uchwałę dotyczącą pozostawienia niepodzielnego zysku Banku z lat poprzednich, w kwocie 7 808 836 372 PLN, zyskiem niepodzielnym.

Powyzsze uchwały są spójne z indywidualnym zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) otrzymanym 17 marca 2023 roku, w którym KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 50% zysku netto za 2022 rok, ale jednocześnie zaleciła Bankowi ograniczenie ryzyka występującego w jego działalności poprzez:

- ograniczenie przez Bank wysokości możliwej do wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku do 50% kwoty tego zysku,
- niewypłacanie przez Bank dywidendy z zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku do czasu wydania rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie zwrotu dodatkowych środków ponad wypłacone w wykonaniu umowy unieważnionej na podstawie klauzul abuzywnych umowy kredytu frankowego (w związku z pytaniem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie – sprawa C-520/21),
- niewypłacanie przez Bank dywidendy z zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku po wydaniu rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, o którym mowa w punkcie powyżej, bez uprzedniej konsultacji z KNF,
- niepodejmowanie, bez uprzedniej konsultacji z organem nadzoru, innych działań, w szczególności pozostających poza zakresem bieżącej działalności biznesowej i operacyjnej, mogących skutkować obniżeniem funduszy własnych, w tym również ewentualnych wypłat dywidend z niepodzielnego zysku z lat ubiegłych oraz odkupów lub wykupów akcji własnych.

Przyjęty przez ZWZ podział zysku za 2022 rok nie wyklucza możliwości podjęcia w przyszłości decyzji przez Zarząd Banku o wypłacie zysku dla akcjonariuszy w postaci zaliczki na poczet dywidendy i wykorzystaniu w tym celu kapitału rezerwowego.

W wyniku podjętych przez Bank konsultacji z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego („UKNF”) odnoszących się do możliwości wypłaty przez Bank części zysku z kapitału rezerwowego, 21 lipca 2023 roku Bank otrzymał negatywną opinię UKNF w tym zakresie. Biorąc pod uwagę liczne ryzyka, w tym między innymi utrzymującą się dużą niepewność związaną z potencjalnymi kosztami ryzyka prawnego dotyczącymi kredytów hipotecznych w CHF, możliwym pogorszeniem jakości kredytowej portfela związanym z podwyższoną inflacją, możliwym ograniczeniem wzrostu gospodarczego, a także wysokimi kosztami obsługi zadłużenia przez kredytobiorców oraz dążenie do zapewnienia stabilności działania Banku w kolejnych okresach, jak również jego dalszego rozwoju, UKNF w swojej opinii podtrzymuje ostrożne podejście w zakresie polityki dywidendowej i działań mogących skutkować zmniejszeniem bazy kapitałowej i nie rozważa możliwości akceptacji działań powodujących zmniejszenie bazy kapitałowej Banku na poziomie 1,6 miliarda PLN lub niższej.

POZOSTAŁE NOTY

43. TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

Skarb Państwa posiada 29,43% udziału w kapitale zakładowym Banku.

Na mocy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw, PKO Bank Polski S.A. otrzymuje środki z budżetu państwa tytułem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA	01.01.- 30.06.2023	01.01.- 30.06.2022
Przychody memoriałowe	65	64
Przychody otrzymane kasowo	3	5
Przychody z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela	62	59

Od 1 stycznia 2018 roku w oparciu o przepisy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, kredytobiorcy nabyli prawo do umorzenia w ciężar budżetu państwa pozostałego zadłużenia, co skutkować będzie sukcesywnym (do 2026 roku) całkowitym rozliczeniem zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych tzw. „starego” portfela. Bank prowadzi rozliczenia związane z wykupem odsetek od kredytów mieszkaniowych przez Budżet Państwa i z tego tytułu w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku oraz w analogicznym okresie 2022 roku Bank otrzymał prowizję poniżej 1 miliona PLN.

Od 1 stycznia 1996 roku Bank jest generalnym dystrybutorem znaków wartościowych, z którego tytułu otrzymuje prowizję od Budżetu Państwa – w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku oraz w analogicznym okresie 2022 roku Bank otrzymał prowizję z tego tytułu poniżej 1 miliona PLN.

Biuro Maklerskie PKO BP pełni funkcję agenta emisji skarbowych obligacji detalicznych na podstawie umowy zawartej 11 lutego 2003 roku z Ministrem Finansów. Biuro Maklerskie PKO BP na podstawie tej umowy otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji agenta emisji - w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku wynosiło ono 108 milionów PLN a w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2022 roku wynosiło 140 milionów PLN.

- ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA**

Transakcje z jednostkami powiązanyymi ze Skarbem Państwa obejmują udzielone kredyty i pożyczki, linie kredytowe, zakupione dłużne papiery wartościowe, linie kredytowe, udzielone gwarancje oraz złożone depozyty. Transakcje zostały zawarte na warunkach nieodbiegających istotnie od warunków rynkowych.

ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA	ZAANGAŻOWANIE BILANSOWE, W TYM Z TYTUŁU KREDYTÓW I DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH		ZAANGAŻOWANIE POZABILANSOWE		ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU RACHUNKÓW BIEŻĄCYCH I DEPOZYTÓW TERMINOWYCH	
	30.06.2023	31.12.2022	30.06.2023	31.12.2022	30.06.2023	31.12.2022
kontrahent 1	-	-	3 150	2 453	35	2 820
kontrahent 2	16 272	16 097	31	31	176	87
kontrahent 3	614	245	1 066	1 081	120	5
kontrahent 4	2 069	422	4 271	3 807	1 820	2 087
kontrahent 5	731	833	2 506	2 096	1	6
kontrahent 6	118	118	1 500	1 500	424	275
kontrahent 7	336	1 643	3 158	4 610	1 594	1 088
kontrahent 8	463	751	1 178	557	-	-
kontrahent 9	1 223	608	652	1 320	439	59
kontrahent 10	1 010	841	611	816	-	-

	30.06.2023	30.06.2022
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	312	159
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	(114)	(163)

Na 30 czerwca 2023 roku odpis na oczekiwane straty kredytowe na powyższe ekspozycje wyniósł 1 milion PLN (na 31 grudnia 2022 roku wyniósł 1 milion PLN).

- TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO**

Transakcje Banku jako jednostki dominującej z jednostkami zależnymi, stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami zostały przedstawione w tabeli poniżej. Wszystkie opisane poniżej transakcje zostały zawarte na warunkach nieodbiegających istotnie od warunków rynkowych.

30.06.2023 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	2	-	110	322
Merkury - fiz an i jego spółki zależne	-	-	48	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	143	143	55	-
PKO Bank Hipoteczny SA	6 475	6 243	79	6 249
PKO BP BANKOWY PTE SA	-	-	20	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	-	-	19	15
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	23 790	23 407	21	5 247
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	-	-	128	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	5	-	122	1
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	-	-	128	1
Razem jednostki zależne	30 415	29 793	730	11 835

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	1	1	-	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	4	4	-	-
PKO Bank Hipoteczny SA	305	296	3	-
PKO BP BANKOWY PTE SA	8	1	-	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	2	-	4	-
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	1 092	738	23	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	191	-	6	6
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	35	35	3	3
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	60	25	3	3
Razem jednostki zależne	1 698	1 100	42	12

31.12.2022 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	-	-	39	345
Merkury - fiz an i jego spółki zależne	-	-	21	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	151	151	30	-
PKO Bank Hipoteczny SA	5 506	5 470	509	7 735
PKO BP BANKOWY PTE SA	-	-	15	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	-	-	38	15
PKO Finance AB	-	-	190	-
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	21 805	21 778	27	5 305
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	-	-	223	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	16	1
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	-	-	129	-
Razem jednostki zależne	27 462	27 399	1 237	13 401

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	1	1	-	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	1	1	-	-
PKO Bank Hipoteczny SA	310	302	-	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	2	-	4	-
PKO Finance AB	19	19	102	102
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	380	378	-	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	145	2	2	2
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	22	22	-	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	49	19	1	1
Razem jednostki zależne	929	744	109	105

30.06.2023 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	124	18	101	64
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	11	21	4	-
Bank Pocztowy SA	-	-	-	1
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	2	2	3	443
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	137	41	108	508

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 ROKU Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	500	359	87	85
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	1	1	-	-
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	20	-
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	501	360	107	85

31.12.2022 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	64	-	206	63
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	11	10	2	-
Bank Pocztowy SA	-	-	-	1
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	31	917
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsiębiorstwa	75	10	239	981

ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2022 ROKU Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	402	319	84	84
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	12	-
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsiębiorstwa	402	319	96	84

44. ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO

KOSZTY WYNAGRODZEŃ ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU (w tysiącach PLN)	01.01.2023- 30.06.2023	01.01.2022- 30.06.2022
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze ¹	5 655	5 040
Świadczenia długoterminowe ²	3 415	2 051
Świadczenia na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych ³	3 778	(694)
Świadczenia dla członków Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje ⁴	1 833	754
Razem	14 681	7 151
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze ¹	1 047	936
Razem	1 047	936

¹ W pozycji „Krótkoterminowe świadczenia pracownicze” ujęto: wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne oraz inne świadczenia, rozliczanie których nastąpiło lub nastąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego.

² W pozycji „Świadczenia długoterminowe” ujęto rezerwy na odroczone składniki wynagrodzeń przyznawane w środkach pieniężnych.

³ W pozycji „Świadczenia na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych” ujęto nieodroczone i odroczone składniki wynagrodzeń przyznawany w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym). Pozycja „Świadczenia na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych” obejmuje zarówno koszty wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentu finansowego za bieżący okres, jak i efekt aktualizacji wyceny rezerw na zmienne składniki wynagrodzeń w formie instrumentu finansowego za poprzednie lata w oparciu o wysokość bieżącej ceny akcji Banku. Ujemne koszty w okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2022 roku są efektem aktualizacji wyceny rezerw na zmienne składniki wynagrodzeń za poprzednie lata.

⁴ W pozycji „Świadczenia dla członków Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje” wykazano odprawy oraz świadczenia z tytułu zakazu konkurencji.

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku członkowie Zarządu Banku otrzymali wynagrodzenie od jednostek powiązanych z Bankiem w wysokości 28 tysięcy PLN (w okresie porównywalnym 42 tysięcy PLN).

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE PRZEZ BANK NA RZECZ ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU	30.06.2023	31.12.2022
Rada Nadzorcza Banku	-	-
Zarząd Banku	81	101
Razem	81	101

W I połowie 2023 roku nie udzielono nowych kredytów i pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej. Warunki oprocentowania i terminy spłaty należności nie odbiegają od warunków rynkowych i terminów spłaty dla podobnych produktów bankowych.

Bank świadczy na rzecz kluczowego personelu kierowniczego Banku, członków Rady Nadzorczej oraz bliskich członków rodzin tych osób standardowe usługi finansowe obejmujące między innymi prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów i inne usługi finansowe. Warunki tych transakcji również nie odbiegają od warunków rynkowych.

45. WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA PKO BANK POLSKI S.A.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. prowadzi działalność na terenie Ukrainy poprzez Grupę Kapitałową KREDOBANK S.A., „Inter-Risk Ukraina” spółkę z dodatkową odpowiedzialnością, Finansową Kompanię „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. i Finansową Kompanię „Idea Kapitał” sp. z o.o. (dalej: „spółki ukraińskie”).

Na 30 czerwca 2023 roku spółki ukraińskie kontynuują prowadzenie działalności operacyjnej.

Test przeprowadzony na dzień 31 marca 2022 roku, uwzględniający ówczesny wpływ wojny w Ukrainie, w połączeniu z zastosowaniem dodatkowego dyskonta w wysokości 25%, związanego z niepewnością co do dalszego rozwoju sytuacji, wykazał konieczność zwiększenia odpisu z tytułu utraty wartości o 52 miliony PLN i obniżenie wartości bilansowej netto akcji KREDOBANK S.A. do 227 milionów PLN. Kolejne testy przeprowadzone w 2022 i 2023 roku, w tym test sporządzony na dzień 30 czerwca 2023 roku, nie wykazały konieczności zwiększenia poziomu odpisu, potwierdzając tym samym poprawność przyjętych wcześniej głównych założeń stosowanych w modelu wyceny.

Bank na bieżąco monitoruje regulacje sankcyjne i implementuje je w adekwatnym dla specyfiki swojej działalności zakresie. W Banku zostały przyjęte do stosowania wytyczne dotyczące finansowania i prowadzenia usług bankowych dla:

- klientów prowadzących działalność gospodarczą, której model biznesowy bazuje na korzyściach płynących z aktywnego funkcjonowania na rynkach Rosji i Białorusi lub poprzez istotne powiązania (m.in. gospodarcze, osobowe),
- klientów, którzy są lub mogą zostać objęci sankcjami lub restrykcjami wprowadzonymi w związku z agresją Rosji w Ukrainie.

W okresie sześciu miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności, który umożliwił szybką i skuteczną reakcję na potencjalne zagrożenia.

W Banku działa Grupa Wsparcia pod przewodnictwem Szefa Sztabu Kryzysowego, która ma na celu m.in. niedopuszczenie do zakłócenia procesów krytycznych PKO Banku Polskiego S.A., wymianę informacji w Grupie Kapitałowej Banku, koordynację udzielanej pomocy. Bank na bieżąco podejmuje działania ograniczające zagrożenia związane z wojną w Ukrainie, w szczególności w zakresie zapewnienia dostępności systemów Banku i cyberbezpieczeństwa, zapewnienia ciągłości obsługi gotówkowej oraz pozostałych procesów.

46. REFORMA WSKAŹNIKÓW STÓP PROCENTOWYCH

- **OTOCZENIE PRAWNE**

Na obszarze Unii Europejskiej wyznaczono nowy standard dla opracowywania, udostępniania oraz stosowania wskaźników referencyjnych. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (dalej „Rozporządzenie BMR”), które m.in.:

- określa reguły, według których powinny być opracowywane i stosowane przejrzyste, wiarygodne i rzetelne wskaźniki referencyjne,
- wskazuje rozszerzone mechanizmy kontroli nad wyznaczaniem wskaźników referencyjnych,
- oczekuje wyznaczania wskaźników referencyjnych co do zasady w oparciu o rzeczywiste transakcje przeprowadzane na danym rynku.

W październiku 2020 roku ISDA, tj. międzynarodowa organizacja wyznaczająca standardy obrotu instrumentami pochodnymi opublikowała tzw. Protokół ISDA, opisujący procedurę zastąpienia w obecnych i nowych transakcjach pochodnych wskaźników z rodziny LIBOR nowymi wskaźnikami wolnymi od ryzyka. Bank przystąpił do tego Protokołu w listopadzie 2020 roku.

10 lutego 2021 roku Unia Europejska opublikowała zmianę do Rozporządzenia BMR, nadającą Komisji Europejskiej lub państwu członkowskiemu Unii kompetencje do wyznaczenia zamiennika dla wskaźnika referencyjnego, który przestanie być opracowywany - w przypadku gdy takie zdarzenie może zagrozić stabilności rynku Unii lub państwa członkowskiego.

Financial Conduct Authority (FCA) ogłosił, że stawki LIBOR USD dla terminów 1, 3 i 6 miesięcy w postaci syntetycznej będą publikowane do końca września 2024 roku, stawki LIBOR GBP w postaci syntetycznej dla terminów 1 i 6 miesięcy będą publikowane do końca marca 2023 roku a dla terminu 3 miesięcy do końca marca 2024 roku.

Komisja Europejska w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/1847 z 14 października 2021 roku w sprawie wyznaczenia ustawowego zamiennika dla niektórych terminów zapadalności stopy LIBOR dla franka szwajcarskiego (CHF LIBOR), które obowiązuje z mocy prawa i jest od 1 stycznia 2022 roku bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, wyznaczyła zamienniki dla wskaźników LIBOR CHF. Zamiennikami tymi są odpowiednio 1-miesięczna albo 3-miesięczna stopa składana SARON ze wskazaną wartością spreadu korygującego. Stopa SARON zastąpiła stopę LIBOR CHF w każdej umowie i instrumencie finansowym na terenie Unii Europejskiej, a więc dotyczyło to również polskich kredytobiorców.

W 2020 roku nastąpiła reforma stawki WIBOR i dostosowanie do wymogów Rozporządzenia BMR. Reforma polegała min. na zmianie metodologii kalkulacji stawki w sposób analogiczny do przyjętej dla wskaźnika EURIBOR. Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 16 grudnia 2020 roku wydała decyzję o udzieleniu GPW Benchmark S.A. zezwolenia na pełnienie roli administratora kluczowych wskaźników referencyjnych WIBID i WIBOR.

- **ZAPOWIEDŹ STOSOWANIA ZAMIENNIKA DLA WSKAŹNIKA WIBOR**

Ustawa o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z 7 lipca 2022 roku zapoczątkowała reformę wskaźnika WIBOR. Wskaźnik WIBOR zostanie wycofany i zastąpiony zamiennikiem. Ustawa zawiera prawną delegację do jego ogłoszenia w drodze rozporządzenia. Proces wyznaczenia zamiennika za WIBOR zostanie uregulowany ustawowo. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów zastąpienie stawki WIBOR dotyczyć będzie kontraktów i instrumentów finansowych, które spełniają wymogi określone w Rozporządzeniu BMR. Rozporządzenie Ministra Finansów określi również marżę korygującą oraz datę, od której obowiązywać będzie zamiana.

W lipcu 2022 roku powołana została Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR), której prace mają na celu zapewnienie wiarygodności, przejrzystości i rzetelności opracowywania i stosowania nowego wskaźnika referencyjnej stopy procentowej.

W skład Narodowej Grupy Roboczej wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Banku Gospodarstwa Krajowego, GPW Benchmark, a także przedstawiciele banków, towarzystw funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń, firm faktoringowych i leasingowych, podmiotów będących emitentami obligacji, w tym korporacyjnych i komunalnych, izb rozliczeniowych.

Prace Narodowej Grupy Roboczej są koordynowane i nadzorowane przez Komitet Sterujący, w skład, którego wchodzi przedstawiciele kluczowych instytucji: Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Finansów, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, a także GPW Benchmark - administratora stóp referencyjnych - oraz Związku Banków Polskich.

Działania NGR prowadzone są w formule projektowej w której wyodrębnione zostały strumienie projektowe i w których pracach aktywnie uczestniczą przedstawiciele PKO Banku Polskiego S.A.

1 września 2022 roku Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej (KS NGR), powołanej w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych, podjął decyzję o wyborze indeksu WIRON® jako alternatywnego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, który jest kalkulowany na podstawie rzeczywistych transakcji ON (overnight) zawieranych z dużymi przedsiębiorstwami oraz instytucjami finansowymi. WIRON® ma się stać kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, który stosowany będzie w umowach i instrumentach finansowych.

27 września 2022 roku KS NGR przyjął Mapę Drogową określającą harmonogram działań, których celem jest zastąpienie wskaźnika referencyjnego WIBOR wskaźnikiem WIRON® zgodnie z Rozporządzeniem BMR. Mapa Drogowa wskazuje, iż reforma wskaźników referencyjnych zostanie zrealizowana do końca 2024 roku, z jednoczesnym wdrożeniem w latach 2023-2024 nowej oferty produktów finansowych opartych o WIRON® i pełną gotowością do zaprzestania opracowywania i publikowania wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID® od początku 2025 roku.

W styczniu 2023 roku Bank i ING Bank Śląski SA zawarły pierwszą na krajowym rynku finansowym transakcję, w której zastosowano indeks stopy procentowej WIRON. Jej przedmiotem był instrument finansowy będący kontraktem pochodnym dotyczącym stopy procentowej Overnight Index Swap (OIS). Dzięki zawartej transakcji banki sprawdziły zdolności operacyjne i technologiczne do stosowania WIRON w instrumentach finansowych.

Kontrakty pochodne dotyczące stopy procentowej, w tym OIS, mogą być używane przez banki do zabezpieczania ryzyka stopy procentowej pozycji własnych i klientów.

Zawarta transakcja wpisuje się w określony w Mapie Drogowej etap „Fazy Wprowadzania” reformy wskaźników referencyjnych, w ramach którego budowana ma być płynność na rynku instrumentów finansowych będących kontraktami pochodnymi odpowiadającymi charakterystyce OIS, dla których WIRON ma być wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej.

13 lutego 2023 roku Urząd Komisji Nadzoru Finansowego ogłosił, że WIRON stał się wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej. Banki mogą stosować wskaźnik referencyjny WIRON do określenia stopy oprocentowania kredytów konsumenckich lub hipotecznych.

W pierwszym półroczu 2023 roku Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych przyjął rekomendacje:

- w zakresie standardowej transakcji OIS opartej na WIRON,
- w zakresie stosowania indeksu WIRON w emisjach zmiennoprocentowych papierów dłużnych,
- w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika referencyjnego WIRON (lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego,
- w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika stopy procentowej WIRON (lub wskaźników z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów w złotych dla produktów faktoringowych (z wyłączeniem produktów dyskontowych) dla produktów bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego,
- w zakresie metod stosowania wskaźnika stopy procentowej WIRON (lub wskaźników z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów w złotych dla produktów leasingowych dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego,
- w zakresie zastosowania stawki zastępczej dla wskaźnika referencyjnego WIBOR w instrumentach pochodnych stopy procentowej.

Tym samym zakończone zostały prace nad rekomendacjami dotyczącymi nowych produktów, zarówno bankowych, leasingowych i faktoringowych, jak i dotyczących obligacji i instrumentów pochodnych. Oznacza to realizację niezwykle istotnego kamienia milowego Mapy Drogowej reformy, umożliwiającego instytucjom finansowym wykorzystanie wiedzy ekspertów NGR do opracowania i wdrożenia szeregu nowych rozwiązań wykorzystujących wskaźnik WIRON, w tym kluczowych z punktu widzenia gospodarstw domowych kredytów hipotecznych.

W ramach prac NGR trwają intensywne prace nad rekomendacją w zakresie zasad i sposobów zamiany wskaźników referencyjnych WIBOR/WIBID na wskaźnik referencyjny WIRON (lub wskaźnik z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) dla dotychczasowego portfela produktów w złotych w zakresie podmiotów rynku finansowego.

- **DOSTOSOWANIE BANKU**

Ewolucja otoczenia prawnego i migracja rynku na wskaźniki referencyjne zgodnie z Rozporządzeniem BMR mają wpływ na działalność Banku poprzez zawarte z klientami i kontrahentami umowy, zmianę wycen instrumentów finansowych i konieczność dostosowania procesów i systemów informatycznych.

Od III kwartału 2020 roku Bank prowadzi międzydyscyplinarny projekt nadzorowany przez Członków Zarządu, dostosowujący Bank do wymogów Rozporządzenia BMR w tym reformy dot. wskaźnika WIBOR oraz m.in. interpretacji i wytycznych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, w szczególności w zakresie:

- wypracowania i wdrożenia planu awaryjnego w Banku, w umowach i regulaminach bankowych,
- dostosowania oferty produktów i usług,
- dostosowania systemów transakcyjnych, księgowych, analitycznych, ryzyka i raportowych,
- dostosowania procesu stosowania rachunkowości zabezpieczeń,
- aneksowania umów i przystąpienia do wyłonionych na rynku standardów,
- współpracy z sektorem bankowym celem wypracowania jednolitej interpretacji przepisów i standardów ich wdrożenia.

W pracach tego projektu uczestniczą przedstawiciele wielu jednostek organizacyjnych Banku w tym w szczególności odpowiedzialni za obszary produktowe oraz kwestie związane z zarządzaniem ryzykiem oraz finansami. Ze strony spółek uczestniczą przedstawiciele PKO Banku Hipotecznego, PKO Leasing S.A i PKO Faktoring S.A. Struktura projektu uwzględnia podział na strumienie obejmujące produkty i procesy, w których występuje element stosowania wskaźnika referencyjnego WIBOR oraz cykliczne raportowanie statusów w zakresie poszczególnych strumieni. W obecnej fazie projektu, w Banku trwają intensywne prace związane z dostosowaniem infrastruktury technologicznej, jak również obejmujące przygotowanie procesów wewnętrznych oraz dokumentacji (w tym regulaminów).

Od 1 stycznia 2022 roku Bank kontynuował obsługę portfeli kredytów oraz nowych umów kredytowych wykorzystujących WIBOR i EURIBOR bez zmian.

Bank pracuje nad analizą ryzyk i monitoruje je na bieżąco, niemniej jednak, ze względu na wczesny etap reformy bardziej szczegółowe informacje dotyczące procesu przejścia będą przedstawiane w miarę postępu prac nad reformą wskaźnika WIBOR. Ponadto, ze względu na brak formalnych informacji w zakresie potencjalnego zdarzenia regulacyjnego, o którym mowa w art. 23c ust. 1 BMR, brak rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa w art. 61c ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym dotyczącego zamiennika lub choćby projektu takiego rozporządzenia, brak informacji o wysokości spreadu korygującego jak również brak rynku instrumentów zabezpieczających oraz biorąc pod uwagę obecny etap prac Narodowej Grupy Roboczej i realizacji mapy drogowej, aktualnie nie jest możliwe oszacowanie skutków finansowych reformy wskaźnika WIBOR.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na 30 czerwca roku i 31 grudnia 2022 roku na istotne rodzaje stóp procentowych będących przedmiotem wpływu reformy wskaźników referencyjnych stóp procentowych, których przejście na zmienione wskaźniki nie zostało jeszcze dokonane.

Aktywa finansowe	
30.06.2023	WIBOR PLN
Należności od banków	3 316
Papiery wartościowe	13 515
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	2 347
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	145 433
Suma aktywów	164 611

Zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	
30.06.2023	WIBOR PLN
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	100
Zobowiązania wobec klientów	6 194
Zobowiązania podporządkowane	2 777
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	263
Suma zobowiązań	9 334
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	32 325

Aktywa finansowe	
31.12.2022	WIBOR PLN
Należności od banków	3 674
Papiery wartościowe	12 660
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	142 029
Suma aktywów	158 363

Zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	
31.12.2022	WIBOR PLN
Zobowiązania wobec klientów	6 830
Zobowiązania podporządkowane	2 781
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	412
Suma zobowiązań	10 023
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	32 051

Dla nowych kredytów udzielanych Klientom korporacyjnym w walutach obcych opartych o zmienne stopy procentowe wykorzystane są nowe wskaźniki referencyjne, tzw. stopy wolne od ryzyka, np. SARON dla CHF, SOFR dla USD, SONIA dla GBP, przy czym zależnie od charakteru produktu naliczanie odsetek odbywa się to w trybie dziennym lub z zastosowaniem mechanizmu składania stóp procentowych „z góry”, tj. w oparciu o stawki historyczne lub „z dołu”, tj. na koniec okresu odsetkowego. W zakresie transakcji rynku finansowego Bank, jak wspomniano wcześniej, przystąpił do Protokołu ISDA i prowadzi obsługę i rozliczenie transakcji zgodnie z tym standardem, tj. z zastosowaniem składanych stóp wolnych od ryzyka.

- **RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ**

Zmiany w MSSF umożliwiają przyjęcie założenia, że przyszłe przepływy pieniężne – mimo że będą w przyszłości podlegały zmianom w wyniku przejścia na alternatywne stawki referencyjne – są nadal wysoce prawdopodobne i tym samym możliwe jest utrzymanie dotychczasowych powiązań zabezpieczających.

47. ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE

W wyniku podjętych przez Bank konsultacji z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego („UKNF”), odnoszących się do możliwości wypłaty przez Bank części zysku z kapitału rezerwowego, 21 lipca 2023 roku Bank otrzymał, negatywną opinię UKNF w tym zakresie. Biorąc pod uwagę liczne ryzyka, w tym między innymi utrzymującą się dużą niepewność związaną z potencjalnymi kosztami ryzyka prawnego dotyczącymi kredytów hipotecznych w CHF, możliwym pogorszeniem jakości kredytowej portfela związanym z podwyższoną inflacją, możliwym ograniczeniem wzrostu gospodarczego, a także wysokimi kosztami obsługi zadłużenia przez kredytobiorców oraz dążenie do zapewnienia stabilności działania Banku w kolejnych okresach, jak również jego dalszego rozwoju, UKNF w swojej opinii podtrzymuje ostrożne podejście w zakresie polityki dywidendowej i działań mogących skutkować zmniejszeniem bazy kapitałowej i nie rozważa możliwości akceptacji działań powodujących zmniejszenie bazy kapitałowej Banku na poziomie 1,6 miliarda PLN lub niższej.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU

Podpisano przez:
**Dariusz
Szwed**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu
Dariusz Szwed

Podpisano przez:
**Maciej
Brzozowski**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Maciej Brzozowski

Podpisano przez:
**Marcin
Eckert**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Marcin Eckert

Podpisano przez:
**Paweł
Gruza**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Paweł Gruza

Podpisano przez:
**Wojciech
Iwanicki**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Wojciech Iwanicki

Podpisano przez:
**Andrzej
Kopyrski**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Andrzej Kopyrski

Podpisano przez:
**Artur
Kurcweil**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Artur Kurcweil

Podpisano przez:
**Piotr
Mazur**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Piotr Mazur

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Podpisano przez:
**Danuta
Szymańska**
2023-08-23
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Dyrektor Pionu Rachunkowości
Danuta Szymańska